

**§16 b tilladelse efter husdyrbrugloven
Hesselagergårdsvej 7, 5874 Hesselager**

Afgjort den 29. marts 2023

Svendborg
Kommune

Datablad

Ejer og kontaktperson	Kirsten van Deurs Hesselagergårdsvej 7 5874 Hesselager Tlf. 23616825
Husdyrbrugets navn og adresse	Hesselagergårdsvej 7 5874 Hesselager
Ejer af ejendommen	Siska van Deurs Calle Alberto Morgenstern 3 29640 Fuengirola Spain Vandeurs86@hotmail.com
Ejendomsnummer	4790202678
Matrikelnummer	Matrikel 52a- Hesselager By, Hesselager
Virksomhedens art	Blandet dyrehold bla. svin, kører gæs og geder
CHR-nummer	116903
CVR-nummer	36333936
Virksomhedstype	Dyrehold som omfatter svin med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission på under 750 kg NH ₃ -N pr. år.
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Natur og Miljø, Miljø, Erhverv og Teknik Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	230671
Godkendt produktionsareal	121m ²
Journal nr.	22/131
Øvrige afgørelser	Dispensation fra afstandskrav til bygning 6 for naboskel, vandboring og beboelse på samme ejendom.
Konsulent	Max Jakobsen, Miljørådgivning Skolegade 20 5300 Kerteminde

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Dyrenes Frie Farm
Hesselagergårdsvej 7,
5874 Hesselager

Miljø og Teknik
Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf. 62 23 34 00

Svendborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 b, stk. 1 i til husdyrbruget på Hesselagergårdsvej 7, 5874 Hesselager, samt dispensation efter husdyrbruglovens §9 stk. 3 – afstandskrav til vandboring, naboskel og beboelse på samme ejendom.

Husdyrbruget godkendes med denne tilladelse første gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler tilladelsen på baggrund de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 29. marts 2023

Godkendt Lene Juncher Lind
: Svendborg Kommune

Annonceret på Kommunes hjemmeside den 29. marts 2023

Klagefristen udløber den 26. april 2023

Søgsmålsfristen udløber den 29. september 2023

Tilladelsen skal ikke revurderes.

---

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Indholdsfortegnelse	4
Indledning	6
Svendborg Kommunes afgørelse.....	6
<i>Lovgrundlag .....</i>	<i>6</i>
<i>Afgørelse med vilkår.....</i>	<i>7</i>
<i>Generelle forhold .....</i>	<i>11</i>
<i>Retsbeskyttelse.....</i>	<i>11</i>
<i>Klagevejledning.....</i>	<i>12</i>
<i>Søgsmål .....</i>	<i>12</i>
Miljøteknisk redegørelse.....	15
<i>Vurdering af ejers miljøtekniske redegørelse.....</i>	<i>15</i>
<i>Ejendomsforhold .....</i>	<i>15</i>
Ejer og ejerforhold.....	15
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.....	15
Biaktiviteter	16
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold	16
Landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.	28
<i>Husdyrbrugets anlæg .....</i>	<i>38</i>
Produktionsareal.....	38
Drift af staldanlæg.....	40
Ventilation	41
Rengøring	41
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg.....</i>	<i>42</i>
Ammoniakdeposition til naturområder	42
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter).....	47
Lugt	50
Støj.....	52
Rystelser	55
Transport	55
Støv.....	56
Lys.....	56
Skadedyr.....	57
Affald.....	58

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	59
<i>Forebyggelse og begrænsning ved uheld</i>	61
<i>Egenkontrol og Overvågning</i>	61
<i>Offentlig høring</i>	62
<i>Konklusion</i>	62
BILAG	63
Bilag 1. Miljøansøgning.....	64
Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger.....	65
Bilag 3. Ansøgers redegørelse for indretning af produktionsarealer2.....	66
Bilag 4 Plantegning over stuehus samt bygning 6 og 7.....	69

Indledning

Svendborg Kommune har via Max Jakobsen Miljørådgivning den 28. december 2021 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Hesselagergårdsvej 7. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 23071. Der er søgt om et produktionsareal på 121 m², og at tillade en del af den eksisterende bygning på ejendommen til stald. Placering af et nyt bygning og lovliggørelse af et eksisterende på en placering som overholder alle afstandskrav.

Svendborg Kommune meddeler tilladelse og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Denne tilladelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for tilladelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i tilladelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ejers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven² med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse³, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøtilladelse af husdyrbrug.

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøtilladelse i perioden 7. marts 2023 – 23. marts 2023 af 11 parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Der er ikke indkommet høringssvar.

Ansøger har i samme høringsperiode haft et udkast til miljøtilladelse i høring. Ansøger har ikke haft bemærkninger til tilladelsen, men har foretaget en række redaktionelle tilretninger af miljøansøgningen. Tilretningerne har ikke ændret i Svendborg Kommunes afgørelse.

---

² Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

³ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 2225 af 27. november 2021 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁴ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune tillader hermed husdyrbruget på Hesselagergårdsvej 7, 5874 Hesselager, matrikel 52a Hesselager By Hesselager, i henhold til § 16 b, stk. 1 i husdyrbrugloven⁵.

Tilladelsen meddeles til ejerne af husdyrbruget og ejendommen, som dermed er ansvarlige for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse.

Samtidig med denne tilladelse meddeles der dispensation efter husdyrbruglovens §9 stk. 3 til fravigelse af afstandskrav fra bygning 6 til vandboring, naboskel og beboelse på samme ejendom. Der er i tilladelsen fastsat vilkår til indretning og drift af bygning 6.

Det afgøres samtidig, at tilladelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Samtidig meddeles der dispensation efter husdyrbruglovens § 9 i forhold til afstandskrav til matrikelskel, beboelse på samme ejendom og vandboring.

Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget, og bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor tilladelsen er meddelt.

Hvis tilladelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilladelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ejer har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Byggeri

1. Bygningskompleks bestående af bygningerne 2a, 2b og halvtaget 2c, samt bygning 3 og 6 må placeres som vist på bilag 2.
2. Nyt og eksisterende byggeri må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan (m ²)	Højde (m)	Taghældning
Bygning nr. 2a Bygning nr.2b Halvtag nr. 2c	27 (9mx3m) 54 (9mx9m) 27 (9mx3m)	3,35	5-8 grader
Nr. 3: Minnesotahus	15 (5mx3m)	2	5-8 grader
Nr. 6: Eksisterende bygning.	25	Samme som stuehus	Samme som stuehus

3. Eksisterende byggeri, som ifølge bilag 2 fjernes – skal fjernes senest 31. december 2023.

---

⁵ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

Landskab

- Bygning 2a, b og c må maksimalt placeres i kote 31,25 moh.
- Bygning 2a, b og c samt bygning 3 skal fremstå i dæmpede farver i grøn-, grå-, brunlige nuancer eller sort.
- Bygning 2a, b og c samt bygning 3 skal fjernes, og området reetableres, når de i en periode på 3 sammenhængende måneder ikke har været anvendt til det godkendte formål.

Afstandskrav

- Der må ikke opholde sig dyr i en beskyttelseszone på 5 m fra vandboringen, og det skal med afskærmning eller lignende sikres, at zonen opretholdes.
- Bygning 7 må ikke anvendes til gennemgang eller ophold af dyr.
- Der må ikke være adgang mellem bolig og stald, og dør mellem bygning 6 og gang i stuehuset skal afblændes inden der sættes dyr i bygning 6.

Produktionsstørrelse og staldindretning

- Der må etableres og anvendes et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 121 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem, som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Nr. 3	Flexgruppe: alle dyr, dybstrøelse	15	15	Dybstrøelse med fast gulv og pumpeump
Nr. 6	Flexgruppe: alle dyr, dybstrøelse	25	25	Dybstrøelse med fast gulv og pumpeump
Nr. 2a	Flexgruppe: alle dyr, dybstrøelse	27	27	Dybstrøelse med fast gulv og pumpeump
Nr. 2b	Flexgruppe: Alle kvæg, heste får og geder; dybstrøelse	54	54	Dybstrøelse uden fast bund
Samlet	-	121	121	-

- Alle anlæg til dyr skal i alle døråbninger indrettes med en opkant på mindst 15 cm eller lign.

Rengøring

- Staldanlægget skal renholdes og rengøres så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Støj

13. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

14. Dyrene må fodres på foldene i dagtimerne 7-18 på alle dage.
15. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
16. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

17. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

18. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

19. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
20. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr og fluer

21. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.
22. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Affald

23. Affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

Gødning – opbevaring og håndtering

24. Den eksisterende møddingsplads må ikke benyttes og skal fjernes senest 1 måned efter meddelelsen af denne tilladelse.

Generelle forhold

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Svendborg Kommune. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse. Svendborg Kommune gør desuden opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 b, efter reglerne i husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos kommunen.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne tilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne tilladelse. Påklages tilladelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ejer, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er på ca. 900 kr. for privatpersoner og ca. 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenævnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde tilladelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed **d. 26. april 2023**.

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videresende klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

En klage vil for denne konkrete tilladelse sandsynligvis have opsættende virkning, idet husdyranlægget ikke etableres i tilknytning til de eksisterende bygninger. Det betyder, at tilladelsen ikke må udnyttes før klagenævnet, har truffet afgørelse. Det er klagenævnet, der afgør, om en klage har opsættende virkning.

Søgsmål

Ønskes tilladelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Fristen for at anlægge søgsmål er d. 29. september 2023.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ejer:

- Kirsten Van Deurs, Hesselagergårdsvej 7, 5874 Hesselager – ejer af husdyrbrug
- Siska Van Deurs, Calle Alberto Morgenstern 3, 29640 Fuengirola Spain – ejer af ejendom

Parter

- Ejere og lejere indenfor 107m af det ansøgte produktionsareal
- Ejere af tilstødende matrikler

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til ejers konsulent Max Jakobsen Max Jakobsen Miljørådgivning. Lokalforeningen Dansk Ornitologisk Forening (svendborg@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøredegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i tilladelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 230671) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Endvidere er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af ejers miljøtekniske redegørelse

Svendborg Kommune har gennemgået ejers miljøtekniske redegørelse, samt det indsendte skema i husdyrgodkendelse.dk, og vurderer, at oplysningskravet, der er beskrevet i kapitel 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er opfyldt.

Den miljøtekniske redegørelse er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i ejers beskrivelser af det ansøgte, samt beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ejer og ejerforhold

Tilladelsen meddeles til ejere af husdyrbruget og ejendommen på Hesselagergårdsvej 7, 5874 Hesselager. Ejer af dyreholdet er Kirsten van Deurs, Hesselagergårdsvej 7, 5874 Hesselager og ejer af ejendommen er Siska Van Deurs, Calle Alberto Morgenstern 3, Fuengirola Spain.

Ejere er samlet ansvarlige for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse samt, at eventuelle ansatte på ejendommen er bekendt med tilladelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ejer har oplyst, at stedet ikke drives sammen med andre husdyrbrug.

Svendborg Kommune vurderer, at dette er korrekt, idet husdyrbruget ikke er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Denne tilladelse omfatter derfor udelukkende husdyrbruget på Hesselagergårdsvej 7, Hesselager.

Vurdering af sammatrifulering

Anlæg på samme ejendom godkendes samlet jf. husdyrbruglovens § 3 stk. 1. Ifølge Geodatastyrelsens matrikelregister består ejendommen af én matrikel. På ejendommen er der flere anlæg, som der ikke er søgt tilladelse til.

Svendborg Kommune har ved tilsyn indskærpet, at flere af disse anlæg ikke overholder gældende afstandskrav. Ejer har oplyst, at alle husdyranlæg, der er ulovligt opført og som ikke er omfattet af denne tilladelse - vil blive fjernet jf. ansøgningens bilag 1. Der er i afsnittet om husdyrbrugets beliggenhed fastsat vilkår om, at disse bygninger skal være fjernet senest ved årsskiftet 2023/2024

Svendborg Kommune vurderer derfor, at denne tilladelse er i overensstemmelse med husdyrbruglovens §3 stk. 1.

Biaktiviteter

Ejer har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger om biaktiviteter på ejendommen.

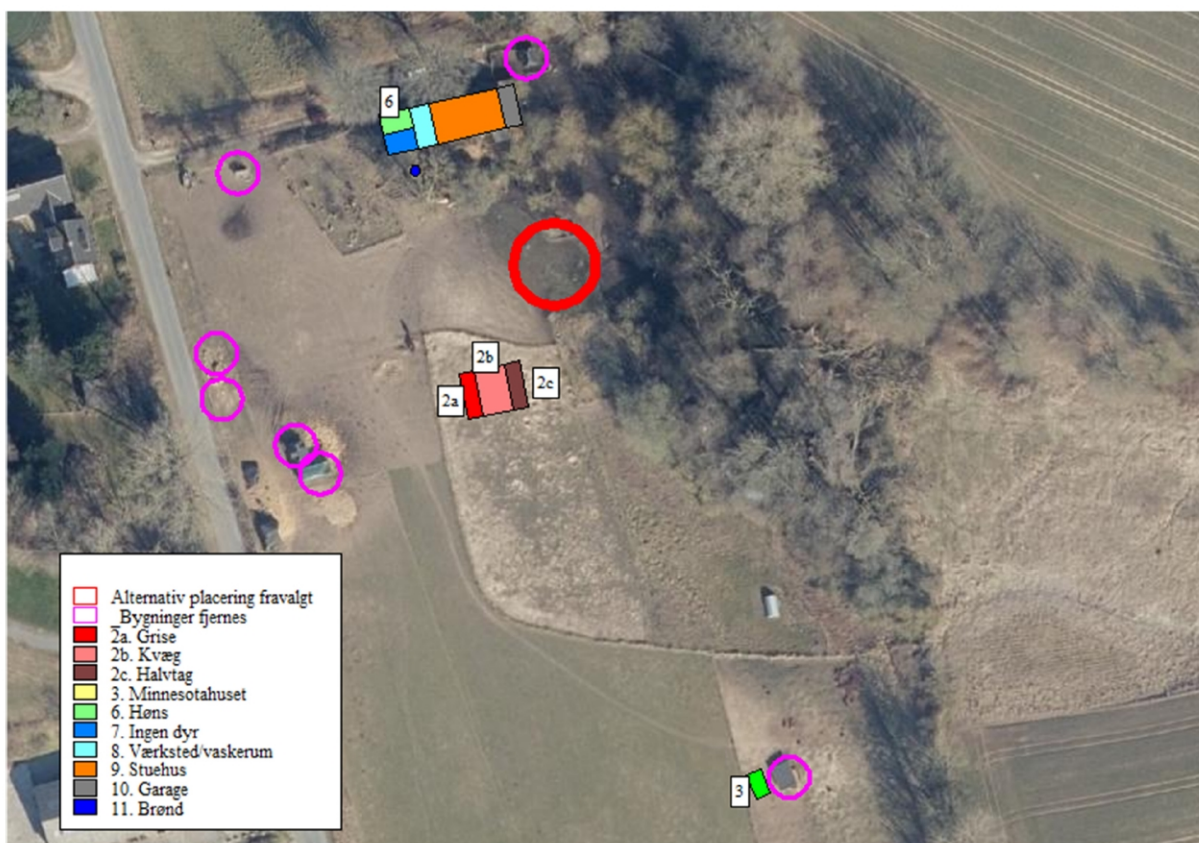
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger 1,3 km sydøst for Hesselager og 12 km nord-nordøst for Svendborg by.

Der er søgt om, at:

- Etablere en bygning på i alt 81 m² med 27 m² halvtag, og en kiphøjde på 3,35 m, taghældning 5-8 grader (bygning 2a, 2b og 2c),
- Indsætte dyr i en eksisterende bygning på 25 m² (bygning 6)
- Lovliggøre en eksisterende grisehytte på 15 m² og med en højde på 2 m i kip (bygning nr. 3).

Placeringen af husdyranlæggets eksisterende og nye bygninger fremgår af nedenstående kort og af bilag 2 samt ansøgningens bilag 1:

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i de ansøgte bygninger. De bygninger, der ifølge ansøgningen vil blive fjernet, er opført uden tilladelse fra Svendborg Kommune, og derfor fastsættes der vilkår om, at bygningerne skal være fjernet senest ved udgangen af 2023. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at i tilfælde af, at denne tilladelse påklages, kan tilladelsen med stor sandsynlighed ikke udnyttes pga. klagens opsættende virkning. I den situation vil Svendborg Kommune vurdere den fortsatte drift af ejendommen ved tilsyn.

Med udgangspunkt i de vurderinger, der i øvrigt gennemføres i denne tilladelse, er det Svendborg Kommunes vurdering, at det ansøgte byggeri kan etableres med placering og dimensioner, som fastsat i de efterfølgende vilkår.

Fastsættelse af vilkår:

- *Bygningskompleks bestående af bygningerne 2a, 2b og halvtaget 2c, samt bygning 3 og 6 må placeres som vist på bilag 2.*
- *Nyt og eksisterende byggeri må etableres med følgende dimensioner:*

<i>Bygning</i>	<i>Grundplan (m²)</i>	<i>Højde (m)</i>	<i>Taghældning</i>
<i>Bygning nr. 2a</i>	<i>27 (9mx3m)</i>	<i>3,35</i>	<i>5-8 grader</i>
<i>Bygning nr.2b</i>	<i>54 (9mx9m)</i>		
<i>Halvtag nr. 2c</i>	<i>27 (9mx3m)</i>		
<i>Nr. 3: Minnesotahus</i>	<i>15 (5mx3m)</i>	<i>2</i>	<i>5-8 grader</i>
<i>Nr. 6: Eksisterende bygning.</i>	<i>25</i>	<i>Samme som stuehus</i>	<i>Samme som stuehus</i>

- *Eksisterende byggeri som ifølge bilag 2 fjernes – skal fjernes senest 31. december 2023.*

Afstandskrav

Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven.

§6

Etablering, udvidelse og ændringer af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening er ikke tilladt indenfor 50m fra nedenstående boliger og områder. Placering, afstand og krav fremgår af det efterfølgende oversigtskort og tabel:

Område	Afstand skrav	Afstand målt fra bygning 2	Afstand målt fra bygning nr. 3	Afstand målt fra bygning nr. 6
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 m	984 m (Boligområde Purreskovvej, fremtidig byzone, øst for Hesselager)	1,1 km (Boligområde Purreskovvej, fremtidig byzone, øst for Hesselager)	954 m (Boligområde Purreskovvej, fremtidig byzone, øst for Hesselager)
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	2,7 km (Lokalplanlagt område ved Klintholm, rekreative formål, Lokalplan nr. 52)	2,7 km (Lokalplanlagt område ved Klintholm, rekreative formål, Lokalplan nr. 52)	2,7 km (Lokalplanlagt område ved Klintholm, rekreative formål, Lokalplan nr. 52)
Nabobeboelse	50 m	72 m (Hesselagergårdsvej 8)	86 m (Hesselagergårdsvej 9)	61 m (Hesselagergårdsvej 8)

Svendborg Kommune vurderer, at de valgte udpegninger og afstande er korrekte, og at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6.

§7

Ifølge husdyrbruglovens §7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra visse naturtyper. Afstandskravet på 10 m i §7 i husdyrbrugloven gælder for ammoniakfølsomme naturtyper, som ligger enten indenfor eller udenfor Natura 2000 områder. Det vil sige omfattet af kategori 1 og kategori 2 jf. bilag 3 pkt. D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er et kategori 2 overdrev, der ligger ca. 1,75 km nord for husdyrbruget, og afstandskravet er dermed overholdt.

§8

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening skal overholde en række afstandskrav til f.eks. vandindvindingsanlæg, dræn mv.

Idet der er tale om, at der sættes dyr i nye bygninger, hidtil tomme bygninger og bygninger, der lovliggøres, vil der være tale om, at mængden af lugt og ammoniak stiger og at der dermed er en øget forurening. Derfor er husdyrbruglovens afstandskrav gældende for de ansøgte bygninger på husdyrbruget.

Det er i ansøgningen redegjort for afstanden til de forskellige anlæg, og det oplyst, at der ikke foregår levnedsmiddel-produktion på ejendommen.

Det fremgår af ansøgningen, at afstandskravet ikke er overholdt i forhold til beboelse på samme ejendom og naboskel for bygning 6. Svendborg Kommune har kontrolleret afstandene og har opmålt følgende afstande jf. den efterfølgende tabel.

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand bygning 2a, b og c	Afstand bygning 3	Afstand bygning 6
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	21 m	131 m	7 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	1,6 km	1,7 km	1,6 km
3) Vandløb og søer	15 m	215 m	210 m	248 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 m	49 m	77 m	49 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	>25	>25
6) Beboelse samme ejendom	15 m	47 m	139 m	0 m
7) Naboskel	30 m	35 m	33 m	Ca. 6 m

På baggrund af Svendborg Kommunes opmåling vurderes det, at alle afstandskrav er overholdt for bygning nummer 2a, b og c samt nr. 3. I forhold til bygning 6 kan følgende afstandskrav ikke overholdes:

- Naboskel
- Beboelse på samme ejendom
- Vandboring (enkelt vandindvinding/ ikke alment vandforsyningsanlæg)

Ansøger har søgt om dispensation fra disse afstandskrav.

Alternative placeringer

Ifølge husdyrbruglovens § 9 stk. 3 kan der meddeles dispensation til afstandskrav i §8 i husdyrbrugloven. Det fremgår af klagenævnspraksis, at der er tale om en undtagelsesbestemmelse, der skal tolkes restriktivt og at der skal redegøres for, at umulighedskriteriet er opfyldt⁶. Det vil sige, at det ikke er muligt at placere bygningerne sådan, at afstandskravene kan overholdes.

I anvendelsen af bygning 6 er der tale om en eksisterende bygning. Alternativet til at anvende bygning 6 vil være at bygge bygning 2a, b og c større eller at anvende bygning 7.

Bygning 2a, b og c placeres uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse af hensyn til afstandskravet til vandboringen, dræn og terrænforhold. Af hensyn til den landskabelige påvirkning vurderer Svendborg Kommune, at størrelsen på bygning 2a, b og c skal begrænses

---

⁶ [Afgørelse | Miljø- og Fødevarerklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](http://naevneneshus.dk), sag nr. 19/04156

mest muligt. Derudover tillægges det betydning, at der med bygning 6 udnyttes en eksisterende bygning.

Bygning 7 har en udgangsdør mod syd, som dyrene som udgangspunkt ville kunne benytte. Bygningen ligger væsentlig tættere på ejendommens vandboring, og afstandskravet til denne boring vil ikke kunne overholdes. Svendborg Kommune vurderer, at det ved anvendelse af bygning 7 ikke vil være muligt at fastsætte proportionale vilkår i forhold til at undgå forurening af vandboringen, og derfor er bygning 7 ikke et reelt alternativ til anvendelsen af bygning 6.

Det fremgår desuden af ansøgningen, at en placering af bygningen, hvor alle afstandskrav kan overholdes, er fravalgt, idet der er tale om et lavtliggende og vådt område, og at lokaliteten er placeret tæt på et moseområde.

Samlet vurderer Svendborg Kommune, at der i forhold til bygning 6 ikke er mulige alternativer, som kan sikre, at alle afstandskrav i husdyrbruglovens §8 kan overholdes, og det vurderes derfor efterfølgende, om der kan dispenseres fra de nævnte afstandskrav.

Dispensation til afstandskrav vandboring

Bygning 6 ligger i en afstand af ca. 7 m fra vandboringen på ejendommen. Bygning 7 er placeret mellem vandboring og bygning 6, som vist herunder. Der er ikke søgt om at anvende bygning 7.

Svendborg Kommune har foretaget en vurdering af påvirkningen af grundvand – og kan konstatere følgende:

- Ejendommen ligger udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser
- Ejendommen ligger udenfor indvindingsopland til almen vandforsyning.
- Overfladevands- og grundvandsstrømningen er sydøstlig imod et nærliggende moseområde.
- Vand der indvindes i brønden på ejendommen vurderes at være trykvand (kildevæld) fra bakken sydvest for hovedbygningen.
- Brønden er sat i betonrør, og overkant er ca. 40 cm over terræn, og det er umiddelbart vurderet, at brønden er sikret, så der ikke løber overfladevand direkte i brønden.
- Vandanalyse viser, at drikkevands-kvalitetskriterierne for bakteriologisk indhold ikke kan overholdes. Der kan være tale om forurening forårsaget af smådyr og/ellerpåvirkning fra husdyraktiviteter omkring vandboringen. Overskridelsen af drikkevandskriterierne

håndteres i en separat afgørelse fra Svendborg Kommune. Det bør dog i tilladelsen til husdyrbruget sikres, at området omkring brønden afspærres i forhold til dyr.

- Der er ikke risiko for, at forurening af brønden på ejendommen udgør nogen trussel for grundvandet eller andre vandindvindere i området.

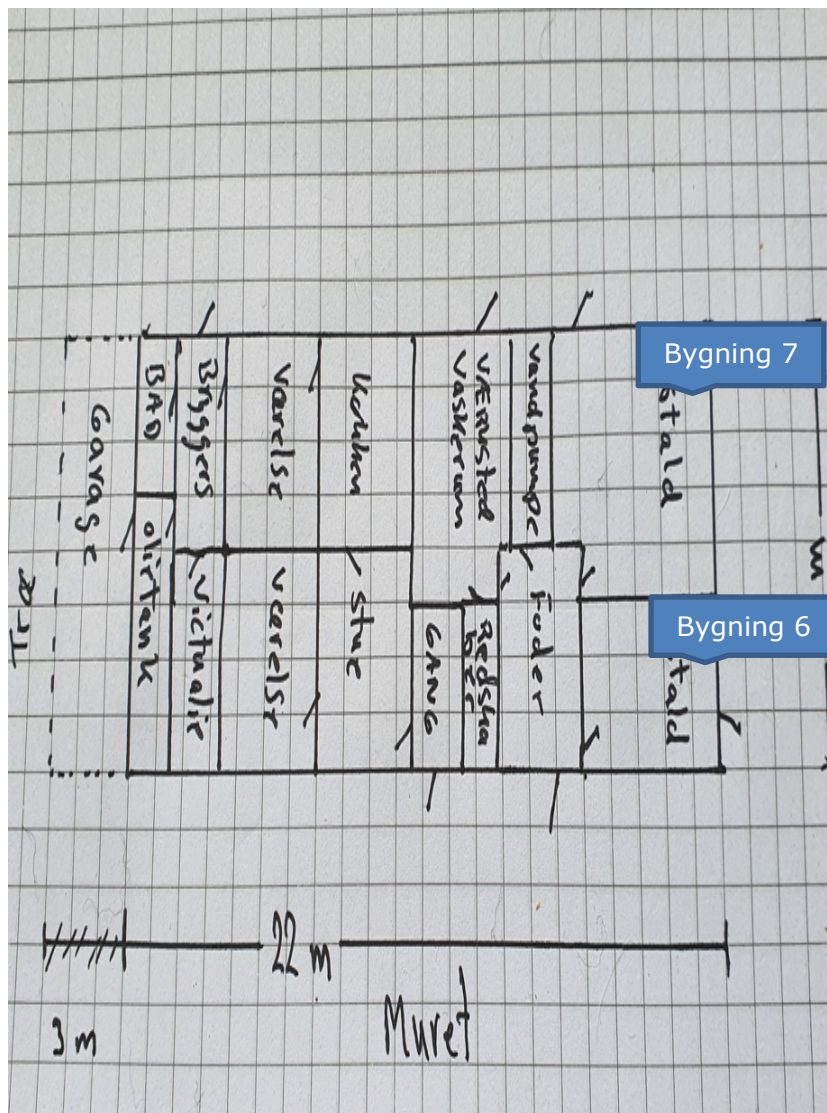
Med udgangspunkt i den gennemførte vurdering, vurderer Svendborg Kommune, at anvendelse af bygning 6 ikke vil forårsage forurening af vandboringen. Dog vil foldarealer omkring vandboringen udgøre en risiko for, at boringen forurenes med fækalier fra dyrene.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan meddeles dispensation til afstandskravet med vilkår om følgende:

- Der må ikke opholde sig dyr i en beskyttelseszone på 5 m fra boringen, og det skal med afskærmning eller lignende sikres, at zonen opretholdes.
- Bygning nr. 7 må ikke anvendes til gennemgang eller ophold af dyr.

Dispensation for afstandskrav til beboelse på samme ejendom

Stuehuset på ejendommen er sammenbygget med bygning 6 og 7. Der er ca. 6 m fra døren til bygning 7 og ud i ejendommens køkken. Rummene er adskilt af en gang og lille værksted - se den efterfølgende oversigtstegning samt bilag 4.

Det fremgår af Miljøstyrelsens helpdesk⁷, at grundlaget for afstandskravet på 15 m til beboelse på samme ejendom stammer tilbage fra husdyrgødningsbekendtgørelsen i 1986. Her nævnes hensyn i forhold bekendtgørelsens generelle formål om miljømæssig forsvarlig håndtering af

⁷ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/placering-af-anlaeg-mv/afstandskrav-til-beboelse-paa-samme-ejendom/>

husdyrgødning og undgåelse af gener for omkringboende, mens der i nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse også nævnes hygiejnehensyn.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke vil være gener for omkringboende, idet bygningens placering i forhold til naboer sikrer, at afstandskravet på 50 m er overholdt. Endelig vurderes det også, at hvis staldanlæg og beboelse kan holdes adskilt vil der heller ikke være nogen miljømæssig påvirkning. Det tillægges desuden betydning, at der kun er tale om et mindre hønsehold i den konkrete bygning. Der stilles vilkår om adskillelse mellem beboelse og staldanlæg.

Gødningshåndteringen skal følge gældende regler for dette, hvilket vil sikre en miljømæssig forsvarlig håndtering – og ejer har oplyst, at dybstrøelse fra bygningerne udbringes direkte på marker. Svendborg Kommune vurderer, at de generelle regler er tilstrækkelige til at sikre, at der ikke opstår gener ved gødningshåndtering.

I forhold til hygiejne har Svendborg Kommune foretaget en høring af Styrelsen for Patientsikkerhed, som i forhold til at anvende både bygning 6 og 7 til dyr udtaler følgende:

"Styrelsen for Patientsikkerhed vil af hygiejniske hensyn og af hensyn til overførsel af zoonotiske sygdomme, ikke anbefale at der dispenseres for de lovgivningsmæssige afstandskrav".

Efter høringen har ejer ændret ansøgningen sådan, at bygning 7 ikke vil blive anvendt som stald. Med udgangspunkt i høringen af Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer Svendborg Kommune, at der kun kan dispenseres fra afstandskravet til egen bolig, hvis det sikres, at der

ikke er adgang mellem bolig og stald, og at dyr ikke har adgang til boligen. Dermed begrænses risikoen for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår herom

Dispensation fra afstandskrav til naboskel

Bygning 6 er placeret ca. 6 m fra matrikelskel mod nabo, som det fremgår af nedenstående figur.

Afstand til matrikelskel fra bygning 6.

Svendborg Kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet til naboskel, idet der er lagt vægt på følgende:

- Der indsættes et mindre dyrehold i en eksisterende bygning,
- nabomatriklen er en åben mark,
- bygningen afskærms af eksisterende bevoksning.

Der er gennemført en høring af ejer af nabomatriklen. Svendborg Kommune har ikke modtaget bemærkninger fra ejer af nabomatriklen.

Det vurderes samlet, at der ikke vil være gener for omkringboende eller risiko for forurening, og at dermed kan meddeles dispensation fra afstandskrav til naboskel. Der fastsættes ikke vilkår i forbindelse med dispensationen.

Dræn

Ifølge husdyrbrugloven må der ikke være permeable rør/dræn indenfor 15 meter af projektet. Ifølge ejers oplysninger omkring drænføring, så er der umiddelbart ikke dræn indenfor 15 m af de ansøgte bygninger. Ejer har i forbindelse med landskabspåvirkningen oplyst, at der er et

tværgående dræn nord for bygning 2a, b og c, og denne bygning placeres, så afstandskravet på 15m overholdes.

Svendborg Kommune har ud over ejers oplysninger kendskab til følgende drænledninger i området jf. det efterfølgende oversigtskort. Stiplet linje er omtrentlig placering af drænledning og fuldt optrukket linje er en spildevandsledning (gravitation, $\varnothing 300\text{mm}$). Svendborg Kommune er usikker på, om der eventuelt er et rørlagt vandløb tæt på den nordligste bygning i et forløb fra vejen ned mod mosen mod øst.

Spildevandsledning og et eventuelt rørlagt vandløb er faste og tætte rør og dermed ikke omfattet af husdyrbruglovens afstandskrav til dræn.

Afstanden fra de ansøgte bygninger til de markerede dræn på ovenstående figur er større end 15m. Bygning 2a, b og c placeres også 15 m fra det tværgående dræn, som ansøger har redegjort for – se afsnit om landskabsvurdering.

Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at husdyrbruglovens afstandskrav til dræn er overholdt. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ejer af husdyrbruget til hver en tid er forpligtet til at sikre, at afstandskravet til dræn overholdes til alle bygninger, hvor der forefindes dyr.

Hvis der i forbindelse med et byggeri konstateres, at der er dræn indenfor 15 m, skal det sikres, at afstandskravet til dræn kan overholdes. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at omlægning i faste rør, fjernelse af dræn i faste rør samt ændret placering kræver, at Svendborg Kommune meddeler tilladelse efter vandløbsloven – det vil sige, at reguleringen af dræn ikke må gennemføres før Svendborg Kommunes tilladelse foreligger.

Fastsættelse af vilkår:

Vandboring

- *Der må ikke opholde sig dyr i en beskyttelseszone på 5 m fra vandboringen, og det skal med afskærmning eller lignende sikres, at zonen opretholdes.*
- *Bygning 7 må ikke anvendes til gennemgang eller ophold af dyr.*

Beboelse på samme ejendom

- *Der må ikke være adgang mellem bolig og stald, og dør mellem bygning 6 og gang i stuehuset skal afblændes inden der sættes dyr i bygning 6.*
- *Dyr må ikke have adgang til boligen.*

Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold

Svendborg Kommune vurderer, at de ansøgte nye bygninger, ikke er placeret indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabelige interesseområder
- Fredede sten- og jorddiger

Bygningerne er placeret indenfor:

- Skovbyggelinje (300 meter)

Skovbyggelinjen har til formål at sikre det frie udsyn til skoven og samtidig bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyreliv.

Skovbyggelinjer gælder ikke for erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri, som placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Svendborg Kommune vurderer, at der tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri jf. afsnit om landskab – dog placeres bygning 2a, b og c samt bygning 3 ikke i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Skovbyggelinjen finder derfor umiddelbart anvendelse i forhold til bygning 2a, b, og c samt bygning 3.

Svendborg Kommune vurderer dog byggeriet er omfattet af "husrækkereglen" jf. Naturbeskyttelsesloven⁸ undtagelsesbestemmelse § 17, stk. 3.

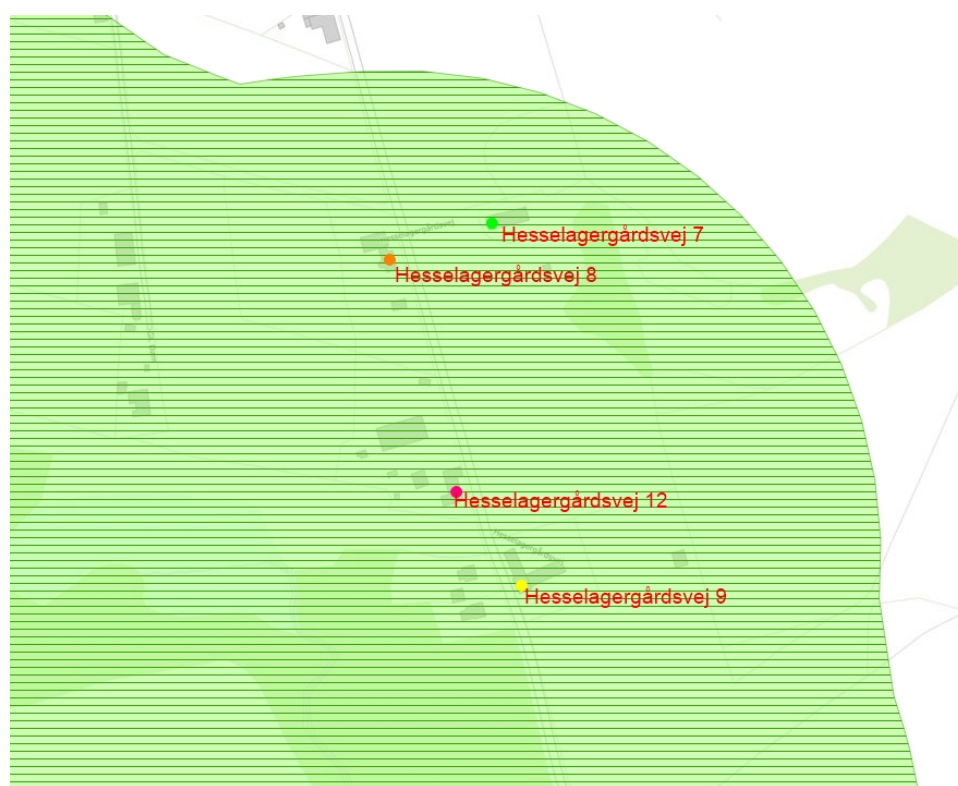
⁸ Lov om naturbeskyttelse LBK 2022 1392

"På arealer, der er omfattet af skovbyggelinjen, hvor der findes væsentlig, lovlig bebyggelse, gælder forbuddet mod bebyggelse kun mellem skoven og den væsentlige, lovlige bebyggelse,

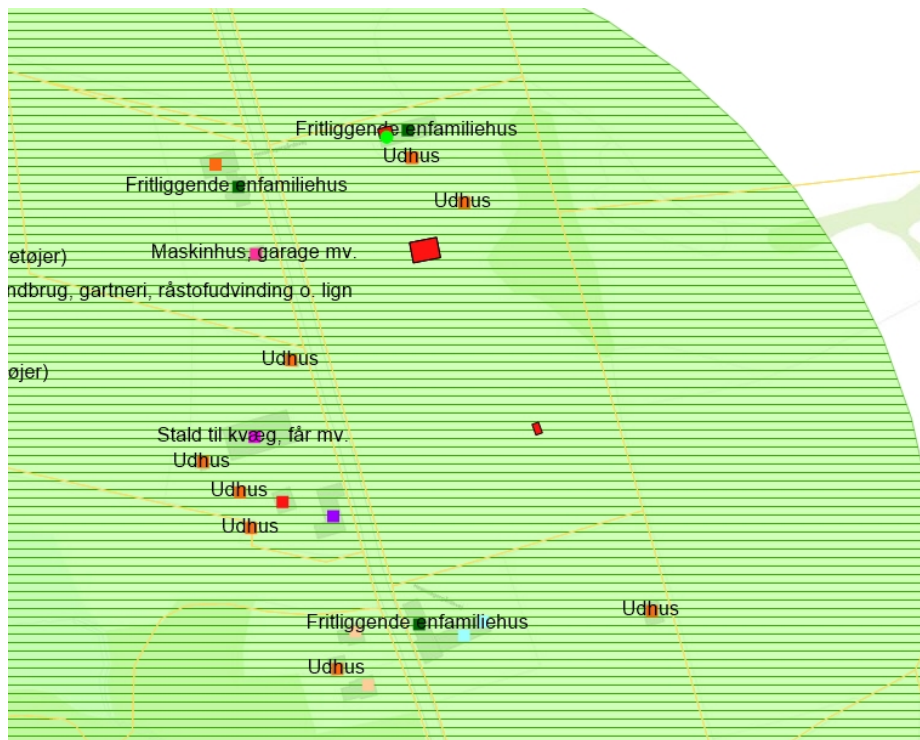
Bestemmelsen finder anvendelse alle steder, hvor der på strækninger ligger væsentlig, lovlig bebyggelse inden for linjen, uanset hvornår bebyggelsen er opført. Det er en forudsætning, at der er tale om eksisterende lovlig bebyggelse f.eks. ved, at der er meddelt dispensation til bebyggelsen."

Svendborg Kommune vurderer, at Hesselagergårdsvej 8, 9 og 12 alle udgør en husrække bestående af væsentlige lovlige bygninger, der ligger tættere på skoven end Hesselagergårdsvej 7. Skovbyggelinjen reduceres derfor til at udgøre området mellem husrækken og skoven. Se de efterfølgende oversigtskort, hvor grøn skravering markerer skovbyggelinjens område.

Samlet konkluderes det, at bygning 2a, b og c samt bygning 3 ikke er omfattet af skovbyggelinjen.

Hesselagergårdsvej 8, 9 og 12 er store væsentlige lovlige bygninger, som er registreret i BBR og er opført med byggetilladelse. Det efterfølgende oversigtskort markerer de bygninger, der er knyttet til de tre ejendomme,

Ådalen som er omfattet af linjen, ligger mod sydøst på kortet på den modsatte side af Hesselagergårdsvej i forhold til den ansøgte bygningsmasse. Prikker for bygninger viser registret bygningsmasse i BBR-registreret.

Landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbruksloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for følgende parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

- Erhvervsmæssig nødvendighed.
- Vurdering af tilknytning til eksisterende bebyggelse
- Fysisk planlægning i forhold til Svendborg Kommunes Kommuneplan 2021-2033
  - Landskabsområde Vormark Moræneflade
  - Det åbne lands struktur – Bakkelandskab

Erhvervsmæssig nødvendighed

Ved etablering af nyt byggeri, skal der altid gennemføres en konkret vurdering af, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt.

Ifølge Geodatastyrelsen er ejendommen på Hesselagergårdsvej 7, Hesselager noteret som landbrugsejendom.

Der er i ansøgningen redegjort for, at der er en del eksisterende bygninger, som vil blive fjernet i forbindelse med etableringen af det nye byggeri. Bygningerne er opført uden tilladelse, og kan i flere tilfælde ikke overholde gældende regler om indretning og afstandskrav. Forholdene er indskærpet ved Svendborg Kommunes tidligere tilsyn. På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at der ud over de eksisterende bygninger, der allerede indgår i den konkrete ansøgning, ikke er andre eksisterende bygninger, der kan erstatte det ansøgte nye byggeri.

Det vurderes, at der er tale om en hobbyejendom og herunder vil det blive vurderet, om produktionsarealet størrelse svarer til det planlagte dyreholds størrelse. Der er samlet søgt om et produktionsareal svarende til 121 m² fordelt på 3 bygninger. Der er valgt flexgruppen "alle dyr" – og dyreholdet kan derfor variere.

Ejer har ved et møde – før ansøgningen blev indsendt til Svendborg Kommune – oplyst, at dyreholdet på daværende tidspunkt bestod af:

- 3 heste
- 2 får
- 3 geder
- 3 gæs
- 3 konventionelle svin
- 4 sortbrogede landrace svin
- 5 hængebugsvin
- 14 minnesota grise

Dette stemmer overens med registreringer fra seneste tilsyn.

Det fremgår af ansøgningen, at i CHR-registeret er der pt. registreret:

- 6 høns
- 23 kælegrise
- 2 stk. ammekvæg
- 2 får og 3 geder.

Svendborg Kommune vurderer, at der er rimelig overensstemmelse mellem de to registreringer henset til, at dyreholdet kan variere – og at der ikke er tale om egentlige produktionsdyr.

Den nye bygning 2a og 2b forventes anvendt til grise og kvæg. Bygning 3 forventes anvendt til minnesota-grise, og bygning 6 forventes anvendt til høns. Med udgangspunkt i disse oplysninger er det Svendborg Kommunes vurdering, at det ansøgte byggeri har en størrelse og kapacitet, der er i overensstemmelse med det dyrehold, der må forventes at forekomme på ejendommen.

Samlet vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

Ny bebyggelse skal placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse medmindre, der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed jf. § 23 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Tilknytningskravet vil typisk tage udgangspunkt i en afstand på 20m fra den samlede bygningsmasse jf. klagenævnspraksis. Svendborg kommune kan konstatere, at bygning 2a, b og c samt bygning 3 tydeligt ligger adskilt og mere end 20 m fra den samlede bygningsmasse. Der er dermed tale om et byggeri, der ikke ligger i tilknytning til eksisterende byggeri, og det skal derfor vurderes, om der kan gives tilladelse til den ansøgte placering. Det vurderes indledningsvist, om der kan findes alternative placeringer, der kan opfylde tilknytningskravet og dernæst foretages der en vurdering af den landskabelige påvirkning. Placeringen af de ansøgte bygninger fremgår af den efterfølgende figur.

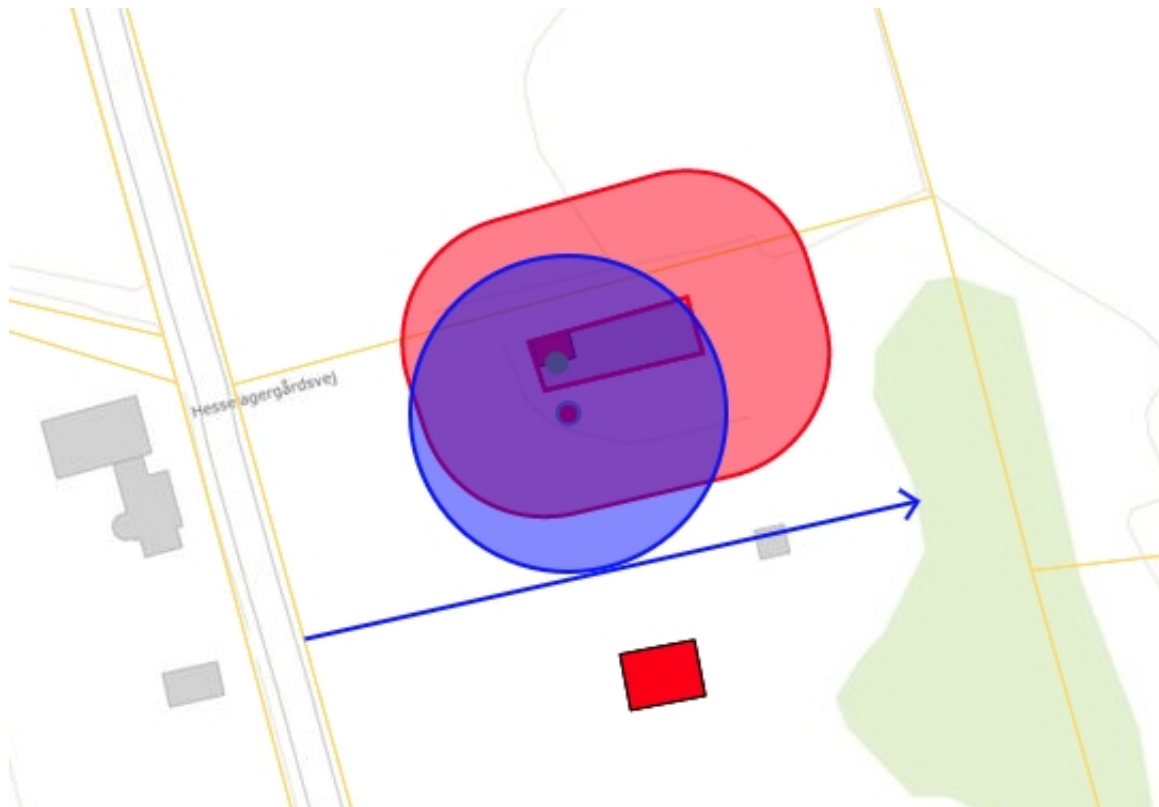
Placering af de ansøgte produktionsarealer. Bygning 2a, b og c er placeret 40 m fra hovedhus. Bygning 3 placeret 136 m fra hovedhuset på ejendommen. Bygning 6 er en del af stuehuset på ejendommen.

Bygning nr. 2 a, b og c

Der er tale om en ny bygning på ejendommen, som placeres ca. 40 m fra det eksisterende hovedhus på ejendommen.

Bygningen placeres ca. 40m fra hovedhuset for at kunne overholde afstandskravet til vandboringen på ejendommen. Ejer har redegjort for, at en placering, som overholder både tilknytningskravet og afstandskravet til vandboringen, ikke er mulig på ejendommen, idet de eneste mulige placeringer er ned mod mosen på ejendommen. Her er området for fugtigt til at etablere bygninger, og der vil skulle foretages en større terrænregulering. Placeringsmulighederne fremgår af nedenstående figur.

Placeringsmuligheder for bygningene. Rød polygon angiver en zone på 20 m fra eksisterende bebyggelse. Blå cirkel viser afstandskrav på 25 m omkring vandboring. Rød prik er vandboring. Rødt rektangel er eksisterende bebyggelse på ejendommen. Blå streg er en formodet placering af dræn ud fra ejers oplysninger. Placeringsmuligheder indenfor 20 m fra bebyggelse fremkommer, som områder, der kun er røde.

Svendborg Kommune er enig i vurderingen af, at områderne øst for nuværende bygningsmasse ikke er egnede, da der foreligger en tilsynsafgørelse fra kommunen om, at bygninger, som er placeret i dette område, skal afvikles, da de ligger oven på dræn og i et beskyttet moseområde, hvor det er vurderet, at der ikke kan etableres det nødvendige plantedække, der kan optage de næringsstoffer, som dyrene vil afsætte på arealet. Matriklen nord for ejendommen tilhører ikke ejer af ejendommen på Hesselagergårdsvej 7. En placering vest for hovedbygningen vil ikke overholde afstandskrav til bla. nabobeboelse. Med udgangspunkt i den restriktive tolkning af afstandskrav jf. tidligere afsnit – er det Svendborg Kommunes vurdering, at overholdelse af afstandskrav vægter tungere end tilknytningskravet. Derfor vil der reelt kun være tale om, at bygningen kan placeres syd for den eksisterende bygningsmasse og i en afstand, der opfylder gældende krav til vandboring, dræn mv. Ejer har oplyst, at der syd for den eksisterende bygningsmasse er et tværgående dræn – og derfor er der søgt om en placering, der også kan overholde afstandskravet til dræn.

Bygning nr. 3

Der er søgt om at placere bygning 3 ca. 136 m fra hovedhuset på ejendommen. Det er Svendborg Kommunes vurdering at denne placering ikke er i tilknytning til eksisterende bebyggelse på ejendommen. Der er ca. 80 m mellem bygning 2a, b og c samt bygning 3.

For bygning 3 har ejer redegjort for, at denne skal anvendes til svin.

Ejer har redegjort for, at det er nødvendigt med afstanden mellem bygning 2a, b og c og bygning 3 af hensyn til rotationsprincippet og muligheden for at have folde med plantedække. Ejer har oplyst, at foldene omkring bygning 3 skal indrettes med foldskifte for at sikre et vedvarende plantedække, idet dyrene roder jorden op. Derfor skal bygning 3 ligge tilbagetrukket fra de andre bygninger, så det er muligt at have folde på flere sider. Hvis bygningerne skulle ligge mere

samlet ville bygninger og folde ligge i vejen for hinanden ligesom, at det vil kræve flere drivgange mellem folde og bygninger i et omfang, som ejendommens areal ikke kan håndtere

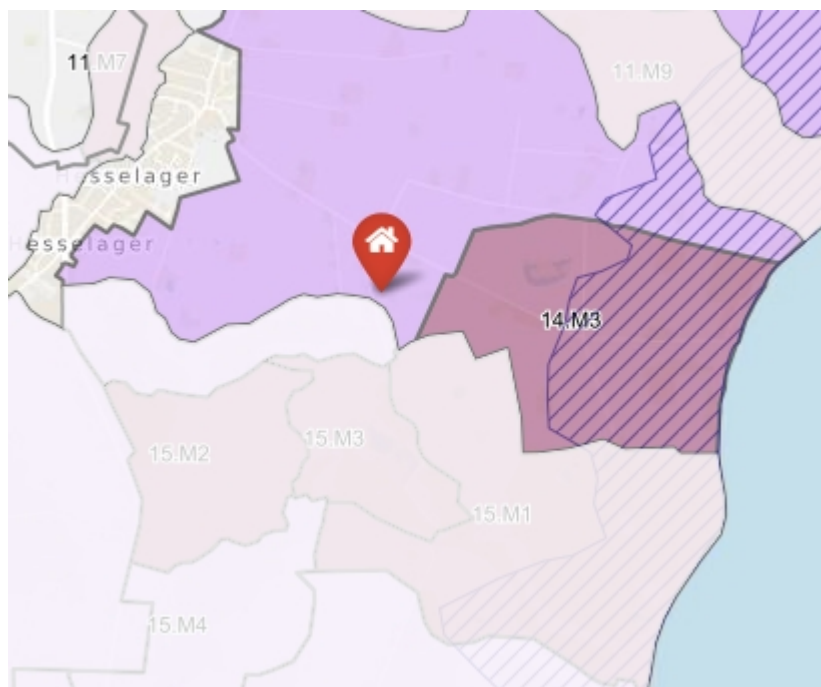
Svendborg Kommunes er enig i ejers vurdering af, at et system med drivgange ikke vil fungere i praksis på den pågældende ejendom, idet der er mange forskellige folde med forskellige dyretyper. Svendborg Kommune vurderer desuden, at da husdyrbruget er et ikke-kommercielt forehavende, men et såkaldt "sanctuary" for tidligere produktionsdyr, som er baseret på begrænset manuel arbejdskraft og uden en maskinpark, vil en løsning med flytbare bygninger/læskure heller ikke fungere på den pågældende ejendom.

Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke er andre alternativer til en indretning med en fastplaceret bygning omgivet af folde, så der er mulighed for foldskifte på den pågældende placering

Landskabsområde: Vormark Moræneflade

Det ansøgte byggeri placeres indenfor landskabsområdet "Vormark Moræneflade", delområde "Landskabet bag kystforlandet og området ved Pureskov – 14.M1" jf. Svendborg Kommunes kommuneplan 2021-2033.

Vormark Moræneflade generelt er kendetegnet ved et blødt storbakked landskab med en orientering mod kysten i øst med et sporadisk bebygget landbrugslandskab med middelstore gårde. Den sporadiske bevoksning og terrænets form giver mulighed for lange kig over landskabet mod kysten i øst. Hesselagergårdsvej 7 er placeret i den nordlige del af karakterområdet, som grænser op mod naboområdet "Tange Å Tunneldal", som er kendetegnet ved mere markante bakkeformationer og en bevoksning i dalstrøget, som danner en grøn pude.

Dele af landskabsområdet Vormark Moræneflade - lyslilla markering er delområde 14.M1, hvor Hesselagergårdsvej 7 er placeret ved rød husmarkering.

Det fremgår af Svendborg Kommune Kommuneplan om delområde 14.M1m, at:

- *"Områdets uforstyrrede præg skal så vidt muligt bevares."*
- *"Nyt byggeri bør holdes lavt og placeres således, at det ikke bryder de lange kig, som findes hen over landbrugsfladen. Dette kan bl.a. ske ved at placere byggeriet lavt i terrænet og etablere skjærmende beplantning som i form og artsvalg afspejler den*

eksisterende bevoksning, dvs. fragmenterede løvtræs bevoksninger, som dækker dele af bebyggelsen.”

Landskabet er kategoriseret som *karakteristisk* og med *god tilstand* og er omfattet af kommuneplanens retningslinjer for landskabsområder, hvor der kan ske tilpasning. Følgende retningslinjer er gældende for området:

- *”Udflytning af landbrugets driftsbygninger herunder gyllebeholder kan ske efter en konkret vurdering, hvis der foreligger væsentlige miljøhensyn f.eks. afstandskrav og/eller nabogener (- for gyllebeholdere også af hensyn til markdriften), og hvis det er undersøgt – men ikke fundet – andre egnede placeringsmuligheder. Byggeriet skal tilpasses landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.”*
- *”Læskure til græssende dyr kan i særlige tilfælde f.eks. i forbindelse med naturpleje etableres efter en konkret vurdering, og kun hvis byggeriet kan tilpasses landskabets karakter og særlige visuelle oplevelsesmuligheder.”*
- *”Ved etablering af byggeri og anlæg, skal der tages hensyn til og sikres harmoni med de omkringliggende landskabers særlige karakteristika, særlige visuelle oplevelsesmuligheder, tilstand og sårbarhed.”*

I det efterfølgende fremgår Svendborg Kommunes vurdering af det ansøgte byggeri i henhold til kommuneplanens retningslinjer. Som beskrevet tidligere er det ansøgte byggeri vurderet til at være erhvervsmæssigt nødvendigt, og bygning 2a, b, c samt bygning 3 er ikke placeret i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Ejendommen er placeret på en skråning, som hælder ned mod en træbevokset mose mod øst og er ligeledes omkranset af bevoksning mod nord og et nord-sydgående hegn mod øst – se den tidligere figur i afsnit om *placering i tilknytning til eksisterende byggeri*. Ejendommen fremstår derfor overvejende afgrænset set i forhold til omgivelserne. Der er dog et ”hul” i det nord-sydgående hegn mod øst, som muliggør et kig fra Hesselagergårdsvej over store landsbrugsflader og til havet, som beskrevet i områdets landskabskaraktertræk – se de efterfølgende billeder.

Landskabskile set fra Hesselagergårdsvej

Tange Å Tunneldal ligger umiddelbart sydvest for ejendommen, men der er ikke visuel forbindelse mellem ejendommen og tunneldalen, som ligger lavt og på modsat side af Hesselagergårdsvej. Bygningerne som fremgår af billedet, er der ikke givet tilladelse til og ikke ansøgt til i ansøgningen om tilladelse. De skal derfor fjernes.

Bygning 2a, b og c udgør samlet 108m² hvoraf halvtaget udgør på 27m² og bygningen har en kiphøjde på 3,35 m. Vejniveau ligger i kote 33,5-34 moh og bygningen placeres i kote 31,25 moh. Det betyder, at bygningens maksimale højde vil svare til kote 34,6 moh. Sammenholdt med bygningens placering betyder dette, at det lange kig til landbrugsflader og havet set fra

Hesselagergårdsvej ikke blokeres. Der fastsættes vilkår om, at bygningen 2a, b og c ikke må placeres højere end kote 31,25.

Bygning nr. 3 er placeret på den lavtliggende del af ejendommen i kote 28 m. Med udgangspunkt i denne placering og bygningens højde er denne ikke synlig fra vejen. Med udgangspunkt i bygningens størrelse og placering vil der ikke være nogen påvirkning af de visuelle sammenhænge i landskabet.

Med udgangspunkt i terrænets udformning, bygningernes placering og størrelse vurderes, der ikke at være behov for afskærmende beplantning, dog skal bygning 2a, b og c samt bygning 3 etableres i farver dæmpede farver i nuancerne grøn, grå, brun eller sort.

Når bygningerne skal fjernes, når de i en periode på 3 sammenhængende måneder ikke har været i brug til det ansøgte formål.

Samlet vurderes det, at bygningens begrænsede størrelse og lave højde kombineret med landskabets terrænmæssige udformning og bevoksning samt de fastsatte vilkår i denne tilladelse vil kommuneplanens retningslinjer for landskab, hvor der skal ske tilpasning, efterleves.

Det åbne lands struktur- Bakkelandskab

Det fremgår af beskrivelsen i kommuneplanen for "det åbne lands struktur", at Svendborg Kommune ønsker, at afveje benyttelse og beskyttelse og at have et mangfoldigt jordbrug med plads til alle produktionsgrene.

Den ansøgte placering af bygning nr. 3 er indenfor kommuneplanens udpegning for bakkelandskaber, som vist på figuren herunder. Der er ikke formuleret retningslinjer for byggeri i bakkelandskaber. Det vurderes dog, at bygning nr. 3 grundet dens beskedne størrelse og lave højde, de tidligere beskrevne landskabelige og bevoksningsmæssige forhold på ejendommen samt de beskrevne vilkår for en tilladelse betyder, at bygningen ikke vil påvirke det overordnede landskabelige udtryk.

Grøn markering viser område omfattet af udpegning for bakkelandskab. Røde markeringer er den ansøgte bygningsmasse.

Konklusion

Med udgangspunkt i den gennemførte vurdering og de fastsatte vilkår er det Svendborg Kommunes vurdering, at hensynet til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer er varetaget, og at det ansøgte anlæg ikke vil medføre væsentlig påvirkning af landskabet.

Kulturhistorie

Det nærmeste fredede fortidsminde ligger 806 m fra husdyrbruget og er voldstedet på godset Hesselagergård. Der er på grund af terrænhældning og bevoksning ikke udsyn til dette fra husdyrbruget. Det ansøgte byggeri vil derfor ikke medføre nogen påvirkning af kulturhistoriske værdier.

Rekreative områder

Det nærmeste rekreative område fra husdyrbruget er vandrestien Øhavsstien som går 832 m syd for husdyrbruget. På grund af husdyrbrugets begrænsede størrelse og indretning baseret på manuel arbejdskraft vurderes der ikke at være hverken lugt eller støjgener. Terrænhældning og bevoksning betyder samtidig, at der ikke er udsyn fra stien og til husdyrbruget. Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen påvirkning af områdets rekreative værdier.

Geologiske værdier

Det nærmeste geologiske beskyttelsesområde er Danmarks største sten "Damestenen", som er en vandreblok fra istiden. Den ligger 1,7 km nord for husdyrbruget. Med udgangspunkt i afstanden vil det ansøgte husdyrbrug ikke medføre nogen påvirkning af det geologiske interesseområde.

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Husdyrbruget ligger 107 m fra kulturmiljøet Hesselagergård, som er et 2,87 km² stort område omkring godset Hesselagergård. Kommuneplanens retningslinier fastlægger, at der indenfor kulturmiljøet kun må gives tilladelse til og planlægges for aktiviteter, som ikke forringer kvaliteten og oplevelsen af kulturmiljøet, og at de bærende bevaringsværdier ikke må tilsidesættes.

Da husdyrbruget ikke placeres indenfor kulturmiljøområdet, og der i øvrigt er tale om et lille husdyrbrug vil kommuneplanens retningslinjer efterleves, og der ansøgte husdyrbrug vil ikke medføre nogen påvirkning af kulturmiljøet.

Samlet konklusion

Svendborg Kommune vurderer, at med ejers vurdering i den miljøtekniske redegørelse og ovenstående supplerende vurdering, samt fastsættelse af de efterfølgende vilkår vil det ansøgte byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Fastsættelse af vilkår:

- *Bygning 2a, b og c må maksimalt placeres i kote 31,25 moh.*
- *Bygning 2a, b og c samt bygning 3 skal fremstå i dæmpede farver i grøn-, grå, brunlige nuancer eller sort.*
- *Bygning 2a, b og c samt bygning 3 skal fjernes – og området reetableres, når de i en periode på 3 sammenhængende måneder ikke har været anvendt til det godkendte formål.*

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

De eksisterende og de nye staldbygninger jf. bilag 2 indrettes til produktion af dyr på følgende måde:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Nr. 3	Flexgruppe: alle dyr, dybstrøelse	15	15	Dybstrøelse med fast gulv og pumpesump
Nr. 6	Flexgruppe: alle dyr, dybstrøelse	25	25	Dybstrøelse med fast gulv og pumpesump
Nr. 2a	Flexgruppe: alle dyr, dybstrøelse	27	27	Dybstrøelse med fast gulv og pumpesump
Nr. 2b	Flexgruppe: Alle kvæg, heste får og geder; dybstrøelse	54	54	Dybstrøelse uden fast bund
Samlet	-	121	121	-

I bilag 3 fremgår indretning og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal for de eksisterende bygninger, er i overensstemmelse med de oplysninger, der er konstateret ved Svendborg Kommunes tilsyn.

Svendborg Kommune vurderer, at indretningen af bygninger med dybstrøelse og pumpesump er i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for indretning af stalde⁹ mv.

Bygning 2b indrettes med dybstrøelse uden fast bund. Med denne indretning skal det til hver en tid sikres, at indretning og driften for dyr tilhørende bygning 2b opfylder gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen¹⁰ – som pt. betyder, at:

---

⁹ §8 stk. 3 i bekg. nr. 2243 af 29. november 2021., Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

¹⁰ §8 stk. 5 i bekg. nr. 2243 af 29. november 2021., Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

- Dyr må ikke tilbydes foder og vand i læskuret
- Foder- og vandtrug skal overholde afstandskrav til byzone, område i landzone, der er udlagt til bla. boligformål, og enkeltbolig mv.¹¹
- Fodertrug må højst være placeret samme sted i 12 uger ad gangen, og må ikke placeres samme sted, før der er gået ét år¹².
- Der skal udlægges et tørt lag sammenpresset halm i 0,3 m i hele husdyranlægget, der i fasthed svarer til et stempelslag af en bigballe, før end dybstrøelsesarealet tages i brug, og dybstrøelsesmåten skal til hver en tid have en tørstofprocent på 30%¹³

Definitionen af fodertrug skal forstås bredt, og omfatter således også foderhække, fodersteder mv. Svendborg Kommune skal bemærke, at byggeblad 095.03-01 ikke længere er gældende, sådan som der henvises til i ansøgningen.

Svendborg Kommune skal desuden gøre generelt gøre opmærksom på at folde med dyr samt placering af fodertrug, vandtrug og lignende generelt er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler¹⁴, hvilket betyder, at foder- og vandtrug til øvrige dyr (- udover dyr i bygning 2b) skal overholde gældende afstandskrav til byzone område i landzone, der er udlagt til bla. boligformål, og enkeltbolig mv. og fodertrug må højst være placeret samme sted 12 uger ad gangen, og må ikke placeres samme sted før, der er forløbet 1 år.

De generelle bestemmelser betyder, at vand- og fodertrug skal placeres mindst 50m fra de nærmeste boliger. Svendborg Kommune vurderer, at dette afstandskrav er tilstrækkeligt til at forebygge eventuelle gener i forbindelse med fodring af dyrene. Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat krav om, at der skal føres logbog for placering af vand og rotation af fodertrug. Svendborg Kommune vil ved tilsyn kontrollere, at afstandskrav mv. efterleves, og det er ejers ansvar, at kunne redegøre for, hvordan kravet om rotation af fodertrug mv. efterleves.

Ved tilsyn har Svendborg Kommune konstateret, at dyrene slæber halm mv. fra de eksisterende bygninger ud på folden. Dette medfører, at dybstrøelsesmåttens tykkelse reduceres. I bygning 2b er der lovmæssigt krav om, at der skal være et lag af dybstrøelse på 0,3m. I øvrige bygninger skal der på tilsvarende måde sikres et tilstrækkeligt lag af dybstrøelse, der kan opsuge den mængde husdyrgødning, der afsættes. For at begrænse/forhindre at der slæbes halm mv. ud, har ejer oplyst, at der etableres en mindre barriere i åbningen ind til bygningerne.

Ejer har oplyst, at dybstrøelsen skiftes én gang om året og ved udskiftning etableres, der en halmmåtte på 0,3m svarende til en stempelslag fra en bigballe.

---

¹¹ §6 stk. 2 i bekg. nr. 2243 af 29. november 2021., Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

¹² §6 stk. 3 i bekg. nr. 2243 af 29. november 2021., Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

¹³ §8 stk. 7 i bekg. nr. 2243 af 29. november 2021., Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

¹⁴ §6 i bekg. nr. 2243 af 29. november 2021., Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

Det er ejers ansvar, at sikre, at der til hver en tid opretholdes en tørstofprocent på 30 og et dybstrøelseslag på 0,3m i bygning 2b, og efterstrøning skal derfor tilpasses i henhold til dette.

Samtidig skal ejer til hver en tid sikre, at de generelle regler om indretning af staldanlæg og opbevaring, håndtering af dybstrøelse efterleves. Det vil sige, at hvis dyrene slæber halm ud af staldanlæggene, skal der sandsynligvis efterstrøes hyppigere for at sikre, at dybstrøelsen holdes tør. Slæber dyrene egentlig dybstrøelse ud af anlæggene kan dette være i strid med gældende regler om opbevaring/håndtering af dybstrøelse – og i de tilfælde vil Svendborg Kommune ved tilsyn håndhæve forholdet.

Da Svendborg Kommune ved tilsyn har konstateret, at der er problemer med, at dyr slæber halm mv. ud af bygningerne, vurderes det, at der er grundlag for at fastsætte vilkår om, at alle ansøgte bygninger skal indrettes med en opkant på minimum 15cm eller lign., som skal være med til at sikre, at der opretholdes et tilstrækkeligt lag og tør dybstrøelse i bygningerne.

Svendborg Kommune gør i øvrigt opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes tilladelse.

Fastsættelse af vilkår

- *Der må etableres og anvendes et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 121 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem, som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:*

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Nr. 3	Flexgruppe: alle dyr, dybstrøelse	15	15	Dybstrøelse med fast gulv og pumpeump
Nr. 6	Flexgruppe: alle dyr, dybstrøelse	25	25	Dybstrøelse med fast gulv og pumpeump
Nr. 2a	Flexgruppe: alle dyr, dybstrøelse	27	27	Dybstrøelse med fast gulv og pumpeump
Nr. 2b	Flexgruppe: Alle kvæg, heste får og geder; dybstrøelse	54	54	Dybstrøelse uden fast bund
Samlet	-	121	121	-

- *Alle anlæg til dyr skal i alle døråbninger indrettes med en opkant på mindst 15 cm eller lign.*

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg N/ha/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg beregnes - i det digitale ansøgningssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	199	0	199
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	199	0	199
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Da ammoniakemissionen ikke overstiger 750 kg N er der ikke beregnet et tilhørende BAT krav for husdyrbruget.

Ventilation

Staldene og bygningene er åbne og dermed indrettet med naturlig ventilation, som sikrer et stort luftskifte. Da der kun er naturlig ventilation i de enkelte staldafsnit, stilles der ikke vilkår hertil.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

Da der er tale om anlæg, hvor dyrene har fri adgang til udendørs arealer, vurderer ejer, at det er begrænset, hvad der vil blive afsat af gødning i dybstrøelsen og direkte nedvaskning har ifølge ejer ikke været nødvendigt hidtil.

Svendborg Kommune vurderer imidlertid, at for at begrænse de miljømæssige gener skal staldanlægget til hver en tid renholdes og rengøres, så der opnås en god staldhygiejne, og der stilles vilkår herom. Dette vil bla. indebære, at dybstrøelsesarealer holdes tørre.

Fastsættelse af vilkår:

- *Staldanlægget skal renholdes og rengøres så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

I forhold til ammoniak-deposition til naturområder og i særlige tilfælde også i forhold til lugt vurderes belastningen i henhold til emissionen fra produktionsarealet ved nudriften og 8 års driften.

Ejer har oplyst følgende nudrift og 8 årsdrift.

Samlet resultat af ammoniakberegninger 		
Samlet emission: 199,5 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 199,5 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 199,5 (kg NH ₃ -N/år)

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Ejer har udpeget en række naturområder som omfattes af husdyrbruglovens kategori 1, 2 og 3, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af den digitale ansøgning og kort under de enkelte beskrivelser af natur-kategorierne.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at beregningspunktet til naturområdet 'Nr. 3 Mose' skal suppleres med et andet beregningspunkt til samme mose, så beregningen foretages til den del af mosen, som modtager den største ammoniakdeposition. Svendborg Kommune har derfor tilføjet beregningspunktet 'Mose', så beregningspunktet kommer tættere på 'Stald nr. 2a og 2b' og længere væk fra 'Stald nr. 6. Høns'.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Oversigt af naturpunkter 								
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Mose	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Mk	4,8	4,8	4,8	▼
Nr. 4. Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
Nr. 3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	3,2	3,2	3,2	▼
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ejer har udpeget følgende kategori 1 naturpunkt:

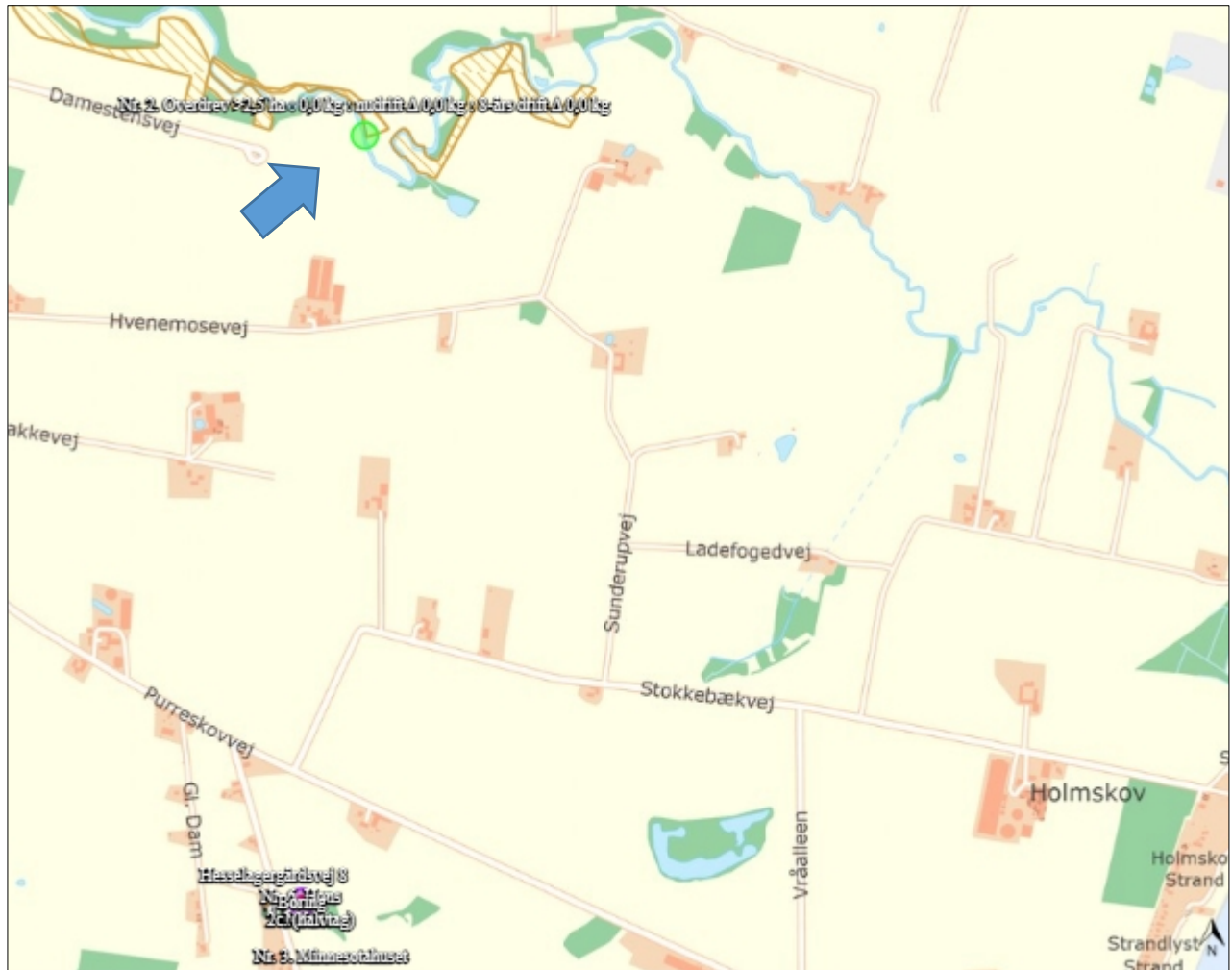
Naturområde 'Nr. 1 Overdrev (Natura 2000)' er beskrevet i miljøansøgningen. Der er tale om et 'Kalkoverdrev' beliggende i Natura 2000-område nr. 118 'Søer ved Tårup og Klintholm', som findes ca. 2,7 km nordøst for det ansøgte projekt.

Totaldepositionen til kalkoverdrevet er 0,0 kg/ha/år. Der er ikke indregnet kumulativ effekt, idet belastningen er mindre end 0,2kg N/ha/år. Husdyrbruglovens grænseværdi på 0,2-0,7 kg N/ha/år overholdes.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3- beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbrugloven krav til kategori 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ejer har udpeget følgende kategori 2 naturpunkt:

Nærmeste kategori 2 natur er beskrevet i miljøansøgningen og et overdrev der ligger cirka 1,7 km nord for staldanlægget ('Nr. 2 Overdrev >2,5 ha' i ovenstående tabel). Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ejer har udpeget følgende Kategori 3 naturpunkter:

Der er beregnet ammoniakdeposition til mosen ca. 20 meter øst for det ansøgte projekt (' i to punkter svarende til nr. 3 Mose' og 'Mose' i ovenstående tabel) og til overdrevet ca. 140 meter syd for det ansøgte projekt ('Nr. 4 Overdrev' i ovenstående tabel).

Nr. 4 Overdrev

Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er beregnet til 0,1 kg N/ha/år, og dermed mindre end 1 kgN/ha/år. Det vurderes derfor, at husdyrbruget ikke vil kunne påføre naturområdet en tilstandsændring jf. naturbeskyttelseslovens regler, og husdyrlovens beskyttelsesniveau overholdes.

Nr. 3 Mose

Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er beregnet til 4,8 kg N/ha/år.

Da mosen modtager mere end 1 kg N/ha/år har Svendborg Kommune foretaget en konkret vurdering af mosens tålegrænse, for at kunne vurdere, om mosens tilstand vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Baggrundsbelastningen i området er 13,2 kg N/ha/år (gennemsnit af baggrundsbelastningstal fra 2019, 2018 og 2017). Svendborg Kommune vurderer derfor, at mosen samlet modtager 18 kg N/ha/år.

Mosen blev besigtiget i september 2019, hvor tilstanden af mosen blevet vurderet som værende dårlig. Der blev fundet følgende arter:

Fløjlsgræs	Almindeligt hundegræs	Fugle-kirsebær	Almindelig hanekro
Stor nælde	Gærde-snerle	Burresnerre	Agertidsel
Kål-tidsel	Kær-tidsel		

Hvor af Kær-tidsel er en positiv art for naturtypen og agertidsel, burresnerre og stor nælde er problemarter.

Arealet blev vurderet som værende udbredt afvandet med fugtigbundsarter hist og her.

Der var en ensartet bestand af høje næringskrævende stauder (sandsynligvis stor nælde).

Mosen har et naturtilstandsindex på 0,12, hvilket placerer mosen i den lave ende af dårlig. På Miljøministeriets Biodiversitetskort er bioscoren angivet som 3 ud af 20.

På baggrund af besigtigelsen vurderes det, at mosens konkrete tålegrænse er i den høje ende af det generelle tålegrænseinterval for mosetypen 'Moser og væld' (15-30 kg N/ha/år) det vil sige 25-30 kg N/ha/år.

Mosen modtager i alt 18 kg N/ha/år, som vurderes at være under mosens nedre tålegrænse.

Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at mosens naturtilstand ikke vil ændre sig, som følge af det ansøgte projekt.

Det skal bemærkes, at ejer i miljøansøgningen har vurderet, at mosens tålegrænse ligger i intervallet 15-20kg N/ha/år. Vurderingen er foretaget uden en egentlig vurdering af mosens tilstand mv. Svendborg Kommune kan konstatere, at den beregnede belastning af moseområdet ligger indenfor ejers vurderede tålegrænseinterval – og dette vil derfor ikke ændre på Svendborg Kommunes vurdering af, at det ansøgte husdyrbrug ikke vil medføre en tilstandsændring af mosen.

Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder

Der findes ikke beskyttede naturområder tættere på det ansøgte projekt end de beskrevne naturområder i afsnittet Kategori 3-natur.

Det vurderes på den baggrund, at tilstanden af beskyttede søer, enge eller strandenge ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

Nærmeste naturområde indenfor Natura 2000-område nr. 118 'Søer ved Tårup og Klintholm', som ikke er omfattet af husdyrbruglovens natur-kategorier er en sø ca. 2,7 km fra det ansøgte projekt. Ammoniakdepositionen til søen er 0,0 kg N/ha/år og det ansøgte projekt vil ikke medføre nogen fysiske ændringer af søen.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Øvrig natur - Fuglebeskyttelse

Fuglebeskyttelsesdirektivet fastlægger en generel beskyttelse af alle vilde fugle og deres levesteder i og udenfor Natura 2000.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 73, som er en del af Natura 2000-område nr. 116 'Centrale Storebælt og Vresen'. Fuglebeskyttelsesområdet findes ca. 6,6 km øst for det ansøgte projekt. Fuglebeskyttelsesområde nr. 73 er udpeget for at beskytte edderfugle.

På grund af den store afstand vurderes det, at det ansøgte projekt, hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området 'Centrale Storebælt og Vresen' herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 73 væsentligt.

Beskyttelsen af øvrige vilde fugle og deres levesteder håndteres ved vurderingen af, om ammoniakdepositionen fra det ansøgte projekt vil medføre en ændring af naturområder i nærheden. Da tålegrænsen for naturområderne i nærheden ikke overskrides i forbindelse med det ansøgte projekt, vurderer vi, at naturområdernes tilstand ikke vil ændre sig.

På grund af det ansøgte projekts karakter, afstanden til nærmeste fuglebeskyttelsesområde og den uændrede tilstand af nærliggende naturområder, vurderes det samlet, at det ansøgte projekt, hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke vilde fugle og deres levesteder væsentligt.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at

- Kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.
- Merbelastningen fra husdyrbrugets ammoniakdeposition ikke medfører en tilstandsændring af de nærmeste omkringliggende naturområder, og der fastsættes derfor ikke krav til maksimal merdeposition i forhold til kategori 3-natur og § 3 natur.
- Der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.
- Der er ikke nogen påvirkning af vilde fugle og deres levesteder.

Der stilles derfor ikke vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets¹⁵ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

---

¹⁵ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

Før kommunen kan træffe afgørelse om tilladelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse¹⁶.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i området omkring Hesselager/Vormark/Lundeborg: Spidssnudet frø, Klokkefrø, Stor vandsalamander og Strandtudse. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund i området omkring det ansøgte projekt.

Stor vandsalamander og spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe. Klokkefrø lever i lysåbne rene vandhuller. Strandtudsens yngle- og rasteområder vil ofte være beskyttede vandhuller, enge og strandenge. Gødsugning og vandsækning i disse områder er skadeligt for strandtudsen.

Den nærmest beliggende sø i området findes ca. 600 meter vest for det ansøgte projekt. Svendborg Kommune har beregnet ammoniakdepositionen til denne sø, og søen modtager 0,0 kg N/ha/år. Da belastningen er mindre end 1 kg N/ha/år vurderes det, at tilstanden af søen og tilsvarende andre søer i området ikke vil ændres. Der findes ingen enge eller strandenge i nærheden af det ansøgte projekt. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge bilag IV-padders yngle- eller rasteområder.

Markfirben

I henhold til faglig rapport nr. 635 har bilag IV-arten Markfirben naturligt udbredelsesområde i området omkring Hesselager/Vormark/Lundeborg. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund af markfirben i nærheden af det ansøgte projekt. Markfirbenet yngler på menneskeskabte levesteder som vejskråninger, jernbaneskråninger og råstofgrave (typisk grusgrave), og mere naturlige levesteder som overdrev, heder, højmoser, strandenge, klitter og kystskrænter. Yngleområderne skal indeholde sol-ventede skrån timer med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Disse sol-ventede skrån timer er altafgørende for markfirbenet. Derudover benytter markfirbenet linjeformede terrænelementer såsom vejrabatter, skovbryn, jernbanetraceer, levende hegn, stengærder o.lign. som spredningskorridorer.

Da der ikke foretages ændringer i vejskråninger, jernbaneskråninger, råstofgrave, beskyttede naturtyper eller linjeformede terrænelementer i forbindelse med det ansøgte projekt, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for markfirbenet.

Hasselmus

I henhold til faglig rapport nr. 635 har bilag IV-arten Hasselmus naturligt udbredelsesområde i området omkring Hesselager/Vormark/Lundeborg. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund af Hasselmus i nærheden af det ansøgte projekt. Hasselmusens levesteder er tilknyttet lagdelt og forskelligartet løvskov. Randonråder til skoven i form af levende hegn, skovbryn, bevoksede småbiotoper, frugthaver og plantager kan også være egnede som yngle- og rasteområder. Yngle- og rasteområder for Hasselmus kan blive

---

¹⁶ Bekg. 2091 af 12. november 2021. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

beskadiget af vejanlæg, anlægsarbejder m.m. Anlægsarbejder kan opsplitte yngle- og rasteområder og nedlæggelse eller indskrænkning af levesteder kan isolere hasselmusene i områder, der er for små og for afsondrede til, at der kan opretholdes en levedygtig bestand på og omkring stedet.

Da der ikke foretages ændringer i løvskov, levende hegn, skovbryn, bevoksede småbiotoper, frugthaver eller plantager i det ansøgte projekt, vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge eventuelle yngle- eller rasteområder for hasselmus.

Flagermus

I henhold til faglig rapport nr. 635 har bilag IV-arterne Vandflagermus, Brunflagermus, Sydflagermus og Dværgflagermus naturligt udbredelsesområde omkring Hesselager/Vormark/Lundeborg. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund af flagermus i nærheden af det ansøgte projekt.

Sydflagermus yngle- eller rasteområder vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. Sydflagermus vælger næsten altid beboelseshuse gerne lidt større villaer eller større huse på landet. De vælger aldrig mere åbne bygninger som lader og lignende. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkantens placering, forløb og beskaffenhed.

Vandflagermus, brunflagermus og dværgflagermus kan blive negativt påvirket af fældning af træer med hulheder, træer med revner og sprækker, kapning af grene med hulheder osv. De kan desuden påvirkes negativt af større ændringer af skovkanternes placering, forløb og beskaffenhed, plantning af nåltræer efter afdrift af gammel løvskov og selektiv fældning af træer med potentiale for hulheder ved udtynding af skov. Da dværgflagermus ofte har sommerkvarter i huse af varierende type, kan de desuden ligesom Sydflagermus påvirkes negativt af forringelser af bygninger. Vandflagermus kan desuden påvirkes negativt af forurening af søer, vandløb og brakvandsområdet, der nedsætter insektproduktionen samt formindskelse af åbne vandflader, tilgroning af vandflader.

I forbindelse med projektet fjernes en række eksisterende mindre læskure, der er placeret rundt omkring på ejendommen. Læskure vurderes ikke at være yngleområde for flagermus, da de foretrækker store lukkede beboelseshuse. Det vurderes derfor, at fjernelsen af mindre læskure ikke kan ødelægge eller beskadige eventuelle yngle- og rasteområder for syd- og dværgflagermus.

Da der ikke fældes træer eller ændres på bevoksning og tilstanden af søer i området ikke ændre sig, som følge af det ansøgte projekt, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for flagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Plantearter

Der er ikke registreret plantearter i Svendborg Kommune, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet vurdering

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning primært reguleres ved generelle regler om overdækning af gyllebeholdere og oplag af fast gødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, samt om tidspunkter, arealer og udbringningsmetoder, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹⁷.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse¹⁸ og lokalplanlagt boligområde m.v.¹⁹ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegne geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der ligger andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model²⁰ og FMK-modellen²¹. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Ejer har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende bolig, samlede bebyggelse/lokalplanlagte område samt byzone er beliggende. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger og områder.

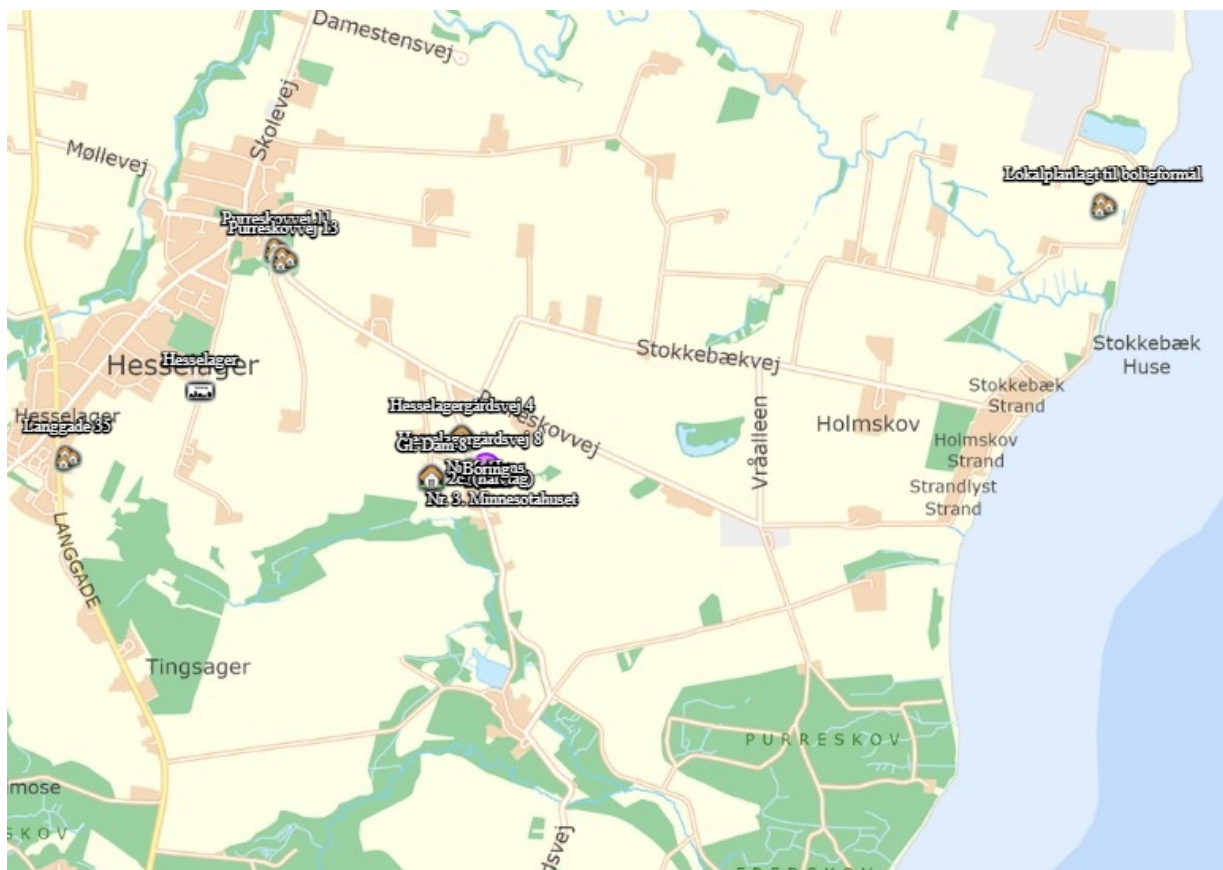
¹⁷ Bekendtgørelse om anvendelse af gødning, BEK nr. 1551 af 2. juli 2021 med senere ændringer

¹⁸ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹⁹ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

²⁰ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

²¹ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af samlet bebyggelse og byzone

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af nærmeste enkeltbolig udpeget af ejer - Hesselagergårdsvej 8. Ejendommen er noteret som en landbrugsejendom, og omfattes derfor ikke af husdyrbruglovens lugtkrav. Svendborg Kommune har derfor udpeget de to nærmeste enkeltboliger som henholdsvis Hesselagergårdsvej 4, og Gl. Dam 8, Hesselager.

Svendborg Kommune har vurderet, at udpegningen af Hesselagergårdsvej 8 ikke er korrekt, idet denne ejendom er noteret som *landbrugsejendom*, og derfor ikke omfattes af husdyrbruglovens lugtkriterier. Svendborg Kommune har derfor indsat yderligere to punkter for enkeltbolig. Derudover har Svendborg Kommune tilføjet Purraskovvej 11 og 13, som udgangspunkt for samlet bebyggelse, idet Miljøstyrelsen har afklaret, at kun den bolig, der undersøges for at være en del af en samlet bebyggelse skal ligge i landzone – øvrige boliger må gerne må ligge i byzone.

Der er i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter, og resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Gl. Dam 8	0	FMK	33,2	33,2	240,6	Ja	▼
 Hesselagergårdsvej 4	0	FMK	33,2	33,2	197,5	Ja	▼
 Hesselagergårdsvej 8	0	FMK	33,2	33,2	92,8	Ja	▼
 Langgade 35	0	FMK	59,1	59,1	1710,3	Ja	▼
 Lokalplanlagt til boligformål	0	FMK	59,1	59,1	2709	Ja	▼
 Purraskovvej 11	0	FMK	59,1	59,1	1256,4	Ja	▼
 Purraskovvej 13	0	FMK	59,1	59,1	1214,3	Ja	▼
 Hesselager	1	FMK	105,1	105,1	1224,3	Ja	▼

Svendborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt. Der stilles derfor ikke vilkår til begrænsning af lugt fra husdyrbruget.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bla., at der i miljøtilladelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ejers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støj-immissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Ejer har vurderet, at da der ikke er tale om en produktionsbesætning er der ikke de sædvanlige støjkloder, som normalt findes på et husdyrbrug, og at der derfor ikke vil være støj på fra husdyrbruget.

Svendborg Kommune er enig i, at der på husdyrbruget ikke forefindes tekniske anlæg eller maskiner, som støjer og vurderer, at husdyrbruget er baseret på manuel arbejdskraft. På denne baggrund har Svendborg Kommune ikke fundet grundlag for at foretage en egentlig støjeregning.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Hesselagergårdsvej 7 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste byzone er væsentlig større end 1000 m. Afstanden til disse områder er så stor, at det i støjmessig sammenhæng kun er relevant at fastsætte støjgrænser for boliger i det åbne land.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Afstanden til den nærmeste nabo på Hesselagergårdsvej 8 fra de tre forskellige driftsbygninger er ca. 60-168m. Selvom afstanden fra nærmeste bygning 6 er forholdsvis kort er det med udgangspunkt i driften af husdyrbruget, som beskrevet i forrige afsnit Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Støj fra dyrehold

Klagenævnet²² har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. Nærmeste nabo ligger ca. 60 m fra bygning 6, mens folden er tættere på. Svendborg kommune har ved tilsyn iagttaget, at dyrene fodres på folden og at der er en del støj fra især svinene i forbindelse med dette. Umiddelbart er det Svendborg Kommunes vurdering, at der skal fastsættes vilkår om at dyrene kun må fodres kl. 7-18 på alle dage af hensyn til støjpåvirkning af nærmeste nabo. Desuden henvises der til afstandskrav i husdyrgødningsbekendtgørelsen for placering af vand- og fodertrug til nærmeste nabo. Svendborg Kommune vurderer, at der skal fastsættes et generelt vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Støj fra intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i den konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transportere, der kører til og fra ejendommen med dyr, foder og halm. Ejer har oplyst at der vil være ca. 50 transportere årligt, svarende til én transport hver 5. dag og der køres med almindelig bil og trailer. Der produceres ikke gylle på ejendommen. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og

²² Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk)

fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget.

- *Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:*

<i>Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 (½ time)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi</i>
<i>55 dB(A)</i>	<i>45 dB(A)</i>	<i>40 dB(A)</i>	<i>55 dB(A)</i>

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- *Dyrene må fodres på foldene i dagtimerne 7-18 på alle dage.*
- *Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målinger/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Ejer oplyser, at der ikke er maskiner eller lignende, som kan frembringe rystelser og at antallet af transporter er fåtallige og at der derfor ikke vil være gener fra rystelser.

Svendborg Kommune vurderer er enig i ejers vurdering, og at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Det vurderes ikke at være relevant her, idet de nærmeste naboer ikke ligger langs den grusvej, der fører ned til ejendommen, og Hesselagergårdsvej er asfalteret. Lugtgener vil typisk kun forekomme i forbindelse med gyllekørsel, og da der ikke produceres eller transporteres gylle til og fra ejendommen vurderes denne miljøpåvirkning heller ikke at være relevant for det konkrete husdyrbrug på Hesselagergårdsvej 7.

Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer. Ejer oplyser, at der er ca. 50 årlige transporter med foder og halm til ejendommen, som varetages med almindelig personbil og trailer. Det svarer i gennemsnit til én transport hver 5 dag. Nærmeste nabo på Hesselagergårdsvej 8 ligger ud for tilkørslen til husdyrbruget – se det efterfølgende oversigtskort:

Med udgangspunkt i antallet og typen af transporter, og at der er tale om et mindre husdyrbrug, hvor der ikke produceres gylle, vurderer Svendborg Kommune, at trafik til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for omboende.

Støv

Ejer vurderer at der kan forekomme mindre støvgener ved daglig håndtering af halm og foder men, at det vil have et omfang og en placering, som ikke vil give anledning til gener for naboerne.

Kommune vurderer på baggrund af ejers oplysninger, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener. Svendborg Kommune stiller følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Lys

Ejer oplyser, at der er en lyskilde over indgangsdøren til boligen og at dette ikke vil give anledning til gener for naboerne.

Svendborg Kommune vurderer på grundlag af omfanget af udebelysning samt afstand til og beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelser, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener.

Svendborg Kommune fastsætter følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle lysgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Skadedyr

Formålet med at bekæmpe skadedyr er, at tages hensyn til omkringliggende beboelser. Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Ejer har i miljøansøgningen beskrevet, at der ikke aktuelt er fluer på ejendommen som følge af indretningen med dyrenes frie adgang til foldarealer, som gør at gødning ikke afsættes i staldene.

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Der er tidligere fastsat vilkår om rengøring, der skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne. Ejer oplyser, at foder opbevares indendørs i lukkede beholdere, at når der fodres på fold kan der efterlades lidt rester af f.eks. gulerødder men, at der ikke er problemer med rotter på ejendommen. Desuden haves der en del katte.

Forebyggelse af rotter og mus sker bla. ved at sikre, at der hvor foder håndteres og opbevares skal der renholdes og vedligeholdes, og der stilles vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium, og der stilles vilkår herom.

Svendborg Kommune vurderer, at ejers tiltag til forebyggelse og bekæmpelse er i overensstemmelse med retningslinjerne.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.*
- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).*

Affald

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen²³, og af Svendborg Kommunes gældende Regulativ for erhvervsaffald (<https://www.svendborg.dk/erhverv/miljoe-landbrug-og-vand/affald>). Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med Svendborg Kommunes erhvervsaffaldsregulativ. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr²⁴, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter

²³ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2512 af 10. december 2021 (affaldsbekendtgørelsen).

²⁴ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Ejer oplyser, at der er tale om et mindre husdyrhold uden opbevaring eller brug af kemikalier, pesticider, motorolie mv. Affald bortskaffes på følgende måde og Svendborg Kommunes affaldsregulativ overholdes:

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. fjernes af dyrlæge i forbindelse med besøg
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Svendborg Kommune er enig med ejer i, at mængden af affald fra husdyrbruget er begrænset, og at den beskrevne bortskaffelse sikrer, at affald ikke vil udgøre en væsentlig gene.

Derudover vurderer Svendborg Kommune, at opbevaringen af affald skal ske på en sådan måde, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne, og der stilles vilkår om dette.

Medicin

Ejer har oplyst, at der ikke opbevares medicin eller medicinrester på husdyrbruget, da dette håndteres af dyrlægen, som behandler dyrene. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der ikke skal fastsættes vilkår vedr. opbevaring og håndtering af medicin.

Fastsættelse af vilkår:

- *Affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.*

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved tilladelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bla. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne tilladelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler for opbevaring af husdyrgødning kan overholdes og, om der er risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Der foregår ikke en produktion af gylle på ejendommen. Ejer har oplyst, at der forventes at dyreholdet vil producere ca. 7-8 ton husdyrgødning om året, og al dybstrøelse fra bygningerne udbringes direkte på de omkringliggende marker.

Svendborg Kommune har ved tilsyn konstateret, at der hidtil har været en møddingsplads, hvor der opbevares dybstrøelse. Møddingspladsen fremgår ikke af ansøgningen.

Møddingspladsen er placeret inden for 5 m af vandboringen og afstandskravet til vandboring er dermed ikke overholdt.

Idet møddingspladsen ikke kan overholde gældende afstandskrav og ikke er en del af ansøgningen må den ikke benyttes og skal fjernes. Der stilles vilkår herom.

Udspredning af husdyrgødning

Svendborg Kommune er ikke myndighed for så vidt angår harmonikrav, men foretager dog alligevel en vurdering af, om gældende harmonikrav kan overholdes i og med, at der er tale om et udegående dyrehold, som afsætter gødning i foldene, og dybstrøelsen udbringes direkte på ejendommens omkringliggende arealer.

Ansøger har oplyst, at der rådes over et areal på ca. 2 ha, og der produceres ca. 157 kg N årligt, hvilket betyder, at der i gennemsnit udbringes 78,5 kg N/ha. Harmonikravet er 170kg N/ha/år, og vurderes derfor at kunne overholdes.

Det er ejers ansvar at sikre, at gældende harmonikrav samt regler om plantedække mv. overholdes til hver en tid.

Fastsættelse af vilkår

- *Den eksisterende møddingsplads må ikke benyttes og skal fjernes senest 1 måned efter meddelelsen af denne tilladelse.*

Olie og olieholdige produkter

Svendborg Kommune har vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes. Formålet med retningslinjerne er at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser.

Ejer har redegjort for, at der på husdyrbruget ikke er dieseltanke eller motorolie.

På baggrund af ejers oplysninger vurderer, Svendborg Kommune, at der ikke skal stilles vilkår til opbevaring til indretning af tankpladser eller opbevaring af olieholdige produkter

Kemikalier

Ejer har oplyst, at der ikke opbevares og anvendes kemikalier eller pesticider på ejendommen.

Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke skal stilles vilkår til opbevaring og håndtering af disse produkter.

Spildevand

Ejer har redegjort for produktionen, mængden samt bortledning af spildevand mv..

Oplysningerne fremgår af den efterfølgende figur:

Spildevand	Ansøgt produktion Skønnet mængde m ³ /år	Opsamling/ udledes til	bemærkning
Rengøringsvand, vand fra vask af produkter fra husdyrhold,	Ca. 1m ³	Opsamles i pumpebass	Udbringes på de omkringliggende marker.
Vand fra møddingsplads	Ikke relevant	Ikke relevant	Dybstrøelse udbringes direkte
Tagvand	-	Opsamles via tagrender, og ledes til drikkevandsopsamler	
Total	Ca. 1m ³		

* der falder ca 0,7 m³ regn pr. m² pr. år.

Med udgangspunkt i ejers oplysninger vurderer Svendborg Kommune, at spildevand håndteres i overensstemmelse med gældende regler, og at der ikke vil være en væsentlig påvirkning. Hvis der sker ændringer i håndteringen f.eks., at tagvand ikke opsamles til beholder skal Svendborg Kommune kontaktes med henblik på at vurdere, hvorvidt der skal meddeles en tilladelse til at udlede tagvand.

Forebyggelse og begrænsning ved uheld

Ejer vurderer, at der ikke er risiko for driftsforstyrrelser og uheld, som giver risiko for forurening, idet der ikke håndteres flydende husdyrgødning i store mængder, kemikalier, pesticider, olie og lignende. Svendborg Kommune vurderer, at dette er korrekt og vurderer derfor ikke at der på ejendommen er behov for en egentlig beredskabsplan.

Egenkontrol og Overvågning

Ejer har ikke stillet forslag til vilkår om egenkontrol.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er fastsat vilkår, der kræver, at der gennemføres egenkontrol på ejendommen.

Offentlig høring

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgningen efter husdyrbruglovens § 16 b om tilladelse af husdyrproduktionen på Hesselagergårdsvej 7, 5874 Hesselager ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet, og ansøgningen er derfor ikke omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens § 56).

Der er derfor gennemført en høring af ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 107 m fra husdyranlægget samt ejere af tilstødende matrikler, samt styrelsen for patientsikkerhed, som berørt myndighed for smitterisiko.

Høringen er gennemført i perioden fra 7. marts 2023 til d. 23. marts 2023. Der er ikke indkommet høringssvar i perioden fra de udpegede parter.

Et udkast til afgørelse har været forelagt ejer og dennes konsulent. Der er foretaget en række redaktionelle tilretninger i ansøgningen. Tilretningerne har ikke givet anledning til at ændre på tilladelsen til husdyrbruget. Ejer har ikke haft bemærkninger til det udkast til tilladelse, der har været i høring.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav i de fleste tilfælde er overholdt og der er foretaget en konkret vurdering af, at det er muligt at dispensere for dem, der ikke er og beskyttelsesniveauerne for lugt og ammoniak er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget.

Etableringen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Der skal ikke redegøres for BAT, da ammoniakemissionen ikke overstiger 750 kg N.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det tilladte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

BILAG

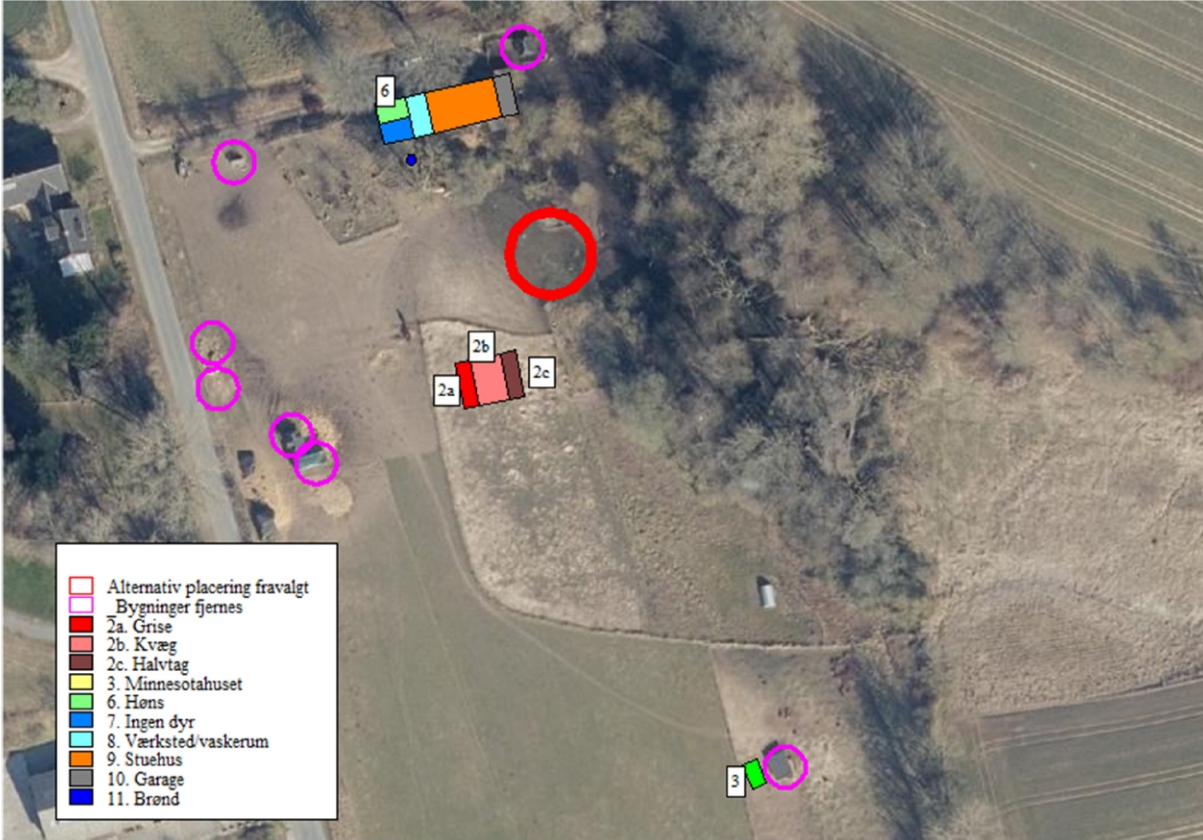
- Bilag 1. Miljøansøgning
- Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger
- Bilag 3. Redegørelse for indretning af produktionsarealer
- Bilag 4. Plantegning over stuehus og bygning 6 og 7

Bilag 1. Miljøansøgning

Bilag er vedlagt særskilt

Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger

Bilag 3. Ansøgers redegørelse for indretning af produktionsarealer2

Vedrørende ejendommens drift og registrering i CHR

Der er tale om et mindre erhvervsmæssigt husdyrhold, der mest har karakter som et hobbydyrhold.

Dyregrupperne på ejendommen står registreret i CHR som hobbydyrhold og kælegrisebesætning. Der er således tale om et mindre husdyrhold, som består af dyr, der ikke er produktionsdyr.

Vedrørende afstandskrav til bolig på egen ejendom

Svendborg Kommunes krav om indretning af en eksisterende stald mindre end 15 meter til bolig på samme ejendom er en meget dyr løsning. Derfor bliver stald 7 taget ud af drift.

Der vil således kun være dyr (seks høns) i stald nr. 6, der er kendetegnet ved ikke at have direkte adgang fra stuehus til stald. Der er en pumpeump i stalden, hvor den beskedne mængde væske, der måtte komme fra seks høns kan opsamles.

Vedrørende ansøgte stalde på ejendommen

Der søges om at bibeholde stald nr. 6 som nævnt ovenfor.

Staldene nr. 1, 2, 4 og 5 søges der ikke om.

I stedet søges om en samlet ny stald, der benævnes 2a, 2b og 2c.

Stald nr. 3 (minnesotahuset) søges der fortsat om.

Vedrørende ny stald (stald nr. 2a, 2b og 2c)

For at have plads nok til dyrene opføres en enkelt ny stald med følgende dimensioner:

- Længde: 9 meter
- Bredde 9 meter
- Sidehøjde: 2,4 meter
- Kiphøjde: 3,35 meter

Stalden opføres med et halvtag i den ene ende.

Halvtaget er en direkte forlængelse af stalden med 3 meter.

Der er vedhæftet et billede af den nye stald og en grundplan.

På grundplanen over stalden er der en vægadskillelse (gul streg) imellem staldafsnit til grise og staldafsnit til kvæg/heste.

Den nye stald indrettes med et selvstændigt staldafsnit i den nordlige ende til grise.

Dette staldafsnit vil have fast bund med en pumpeump, hvor der ikke er monteret fast pumpe.

Der bliver anvendt en midlertidig pumpe efter behov – primært i forbindelse med rengøring af stalden.

Væske oppumpet fra pumpesumpen ledes til en særskilt beholder.

Der gøres opmærksom på, at grisene har adgang til udendørs foldarealer, og der derfor kun i meget begrænset omfang vil blive afsat husdyrgødning i dybstrøelsen i stalden.

Eventuel væske fra pumpesumpen vil derfor kun være vaskevand.

I stalden til kvæg/heste/geder er der ikke fast bund.

Dette staldafsnit indrettes i overensstemmelse med byggeblad nr. 095.03-01 (dybstrøelsesstald uden fast bund). Byggebladet er vedhæftet til orientering.

Der er ingen fast bund under halvtaget, der heller ikke regnes som produktionsareal.

Vedrørende stald nr. 3 (Minnesotahuset)

Stald nr. 3 bliver indrettet med fast bund og pumpesump.

Der bliver anvendt en midlertidig pumpe efter behov – primært i forbindelse med rengøring af stalden.

Væske oppumpet fra pumpesumpen ledes til en særskilt beholder.

Der gøres opmærksom på, at grisene har adgang til udendørs foldarealer, og der derfor kun i meget begrænset omfang vil blive afsat husdyrgødning i dybstrøelsen i stalden.

Eventuel væske fra pumpesumpen vil derfor kun være vaskevand.

Vedrørende de enkelte staldes nummerering

For overskuelighedens skyld anvendes de samme numre på de to stalde, der fortsat søges om.

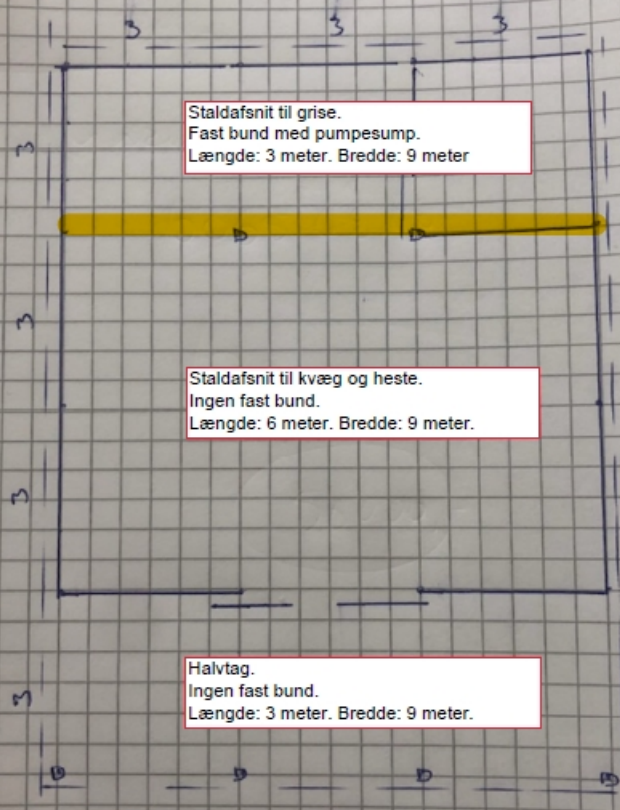
Stalden i forlængelse af boligen har derfor nummer 6 og stalden til grisene ude på marken (minnesotahuset) har nummer 3.

Den nye stald, der erstatter stald nr. 1, 2, 4, 5 og 7, får numrene 2a (grise) og 2b (kvæg/heste/geder).

Halvtaget på den nye stald får nummer 2c.

Der er vedhæftet et oversigtskort over staldene.

KIRATUN VAM DEVES
8/8 2022

Staldafsnit til grise.
Fast bund med pumpeump.
Længde: 3 meter. Bredder: 9 meter

Staldafsnit til kvæg og heste.
Ingen fast bund.
Længde: 6 meter. Bredder: 9 meter.

Halvtag.
Ingen fast bund.
Længde: 3 meter. Bredder: 9 meter.

PRIS 129000 kr inkl moms
AB IACR

Bilag 4 Plantegning over stuehus samt bygning 6 og 7

